

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. a cél: a budapesti beruházások mielőbbi befejezése -
kelemen lajos a fővárosi tanács -elnökhelyettes nyilatkozata

i/-don/bc/rj ie

1979. február 1.

a fővárosi tanács ideai tervét a folyamatban levő beruházások mielőbbi befejezése, az építési határidők lerövidítése, a rendelkezésre álló munkaerő és kapacitás, a meglévő anyagi eszközök ésszerű és koncentrált felhasználása határozza meg, az mszmp kb tavaly decemberi határozata alapján véglegesített fejlesztési tervről kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese nyilatkozott gordon juditnak, az mti főmunkatársának.

- ez évi tervünkben csak olyan beruházások kaptak helyet, amelyeknek építési feltételei biztosítottak - mondta az elnökhelyettes. - nagy erőket összpontosítunk a már megkezdett munkák tervszerű megvalósítására, ezért anyagi eszközeink jelentékeny részét is ezekre fordítjuk, ennek érzékeltetésére: a 14.5 milliárd forintos fejlesztési alapunk 86 százalékát irányoztuk elő a folyamatban levő létesítmények gyors befejezésére; 6 százalékát jut azokra a kezdődő beruházásokra, amelyeket még ebben az esztendőben be is fejezünk, az idén induló, de a következő évre áthúzódó beruházások is csak 6 százalékát képezik, illetve a hatodik ötéves tervidőszakban kezdődő építkezések előkészítését, elsősorban ezek tervezésének munkálatait szolgálja. Frészesednek a fejlesztési alaphól. a fennmaradó

/folyt.köv./ 2 százalékos

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. a cél: a budapesti beruházások mielőbbi befejezése -
kelemen lajos a fővárosi tanács -elnökhelyettes nyilatkozata

i/-don/bc/rj ie

1979. február 1.

a fővárosi tanács ideai tervét a folyamatban levő beruházások mielőbbi befejezése, az építési határidők lerövidítése, a rendelkezésre álló munkaerő és kapacitás, a meglévő anyagi eszközök ésszerű és koncentrált felhasználása határozza meg. az mszmp kb tavaly decemberi határozata alapján véglegesített fejlesztési tervről kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese nyilatkozott gordon juditnak, az mti főmunkatársának.

- ez évi tervünkben csak olyan beruházások kaptak helyet, amelyeknek építési feltételei biztosítottak - mondta az elnökhelyettes. - nagy erőket összpontosítunk a már megkezdett munkák tervszerű megvalósítására, ezért anyagi eszközeink jelentékeny részét is ezekre fordítjuk. ennek érzékeltetésére: a 14.5 milliárd forintos fejlesztési alapunk 86 százalékát irányoztuk elő a folyamatban levő létesítmények gyors befejezésére; 6 százalékra jut azokra a kezdődő beruházásokra, amelyeket még ebben az esztendőben be is fejezünk. az idén induló, de a következő évre áthúzódó beruházások is csak 6 százalékot fognak kitölteni. összesen az 1980-ban, illetve a hatodik ötéves tervidőszakban kezdődő építkezések előkészítését, elsősorban ezek tervezésének munkálatait szolgálja. ~~Frészesednek~~ a fejlesztési alaphól. a fennmaradó /folyt.köv./ 2 százalékos

bb. 1. / a cél: a budapesti... 1. folyt./nj

- azoknak a beruházásoknak a megkezdéséhez, amelyeknél nem láttuk biztosítottak a kezdés és a gyors megvalósulás feltételeit - függetlenül attól, hogy szerepeltek az ötödik ötéves terv előirányzatai között - nem járultunk hozzá. így például nem engedjük folytatni a közlekedési beruházások szétaprózódását, és ezért a többi között a hatodik ötéves terv időszakára halasztottuk a boráros tér végleges rendezését, valamint az etele tér korszerűsítését. ugyanakkor a főváros közlekedése szempontjából nagy jelentőségű petőfi-hidat ugyanolyan módszerrel és lehetőleg ugyanolyan gyorsan kívánjuk felújítani, mint a margit-hidat, az anyagi eszközök koncentrációja és az alapsabb előkészítés érdekében ugyancsak a következő tervciklus feladata lesz a fővárosi levéltár építésének folytatása és a gyermekszínház rekonstrukciója. tudjuk, az ilyen döntések esetenként népszerűtlenek, de ahhoz, hogy az építkezések gyorsabban és javuló minőségben valósuljanak meg, ezeket is vállalnunk kell, s vállaljuk is.

-tervünkben az idén is a lakásépítés szerepel az első helyen - folytatta kelemen lajos. - a fővárosi tanács beruházásában mintegy 12 ezer új otthon készül: a kétszobás, illetve az egy plusz két fül-szobás lakások aránya meghaladja a 60 százalékot. az átlagos alapterület 53.5 négyzetméter, s valamennyi beépített butort, korszerű fűtést kap. mivel a lakásépítés tervszerű megvalósításában alapvető a területek megfelelő és időben való előkészítése, erre különös figyelmet fordítottunk, és fordítunk.

- bizunk a terv teljesítésében, hiszen az erre az évre tervezett lakóépületek helyeit - a többi között békásmegyeren, kispesten, újpesten, csepelen és pestszéchen - 1978. júniusáig átadtuk az építőknek, és a múlt év második felében már megkezdtük az 1980. évi lakásépítés területeinek előkészítését. a feladat nagyságát érzékelteti, hogy több mint ötezer elavult, korszerűtlen lakást és egyéb létesítményt bontottunk le, a költségek 1.1 milliárd forintot tettek ki.

- az új lakások mennyiségi növekedésével sajnos „nem tart lépést”, a minőség javulása, tavaly is, tavalyelőtt is több száz „elkészült”, lakásba nem tudtak beköltözni, mert azok minőségileg nem feleltek meg. közös ellenőrzéseink során, továbbá a műszaki átadás-átvételek alkalmával megállapítottuk, hogy az építők több helyütt gyakran bizony nem az ugynevezett technológiai menetrend szerint dolgoznak - például a parkettázó, a szőnyegborító szakmunkásokat a festők, a tapétázók váltják, s nem fordítva.
/folyt.köv./

-2 -

bb. 1. / a cél: a budapesti... 2. folyt./nj

a jogos észrevételeket a hiányokat pótolva természetesen orvosolják, de ezek bizonyosan csökkennének, ha a lakásépítésben érdekeltek összehangoltabban dolgoznának.

- meglevő lakásállományunk megóvása hasonlóan fontos feladatunk. arra törekszünk, hogy a régi építésű házakat a „pincétől a padlásig”, teljesen felújítsuk, s az erőket egy-egy nagyobb terület épületeinek megfiatalítására fordítsuk. célunk, hogy a tervünkben szereplő 11 ezer lakás felújítását a korábbiaknál rövidebb idő alatt végezzük el.

- 1979-es programunk összeállításánál a lakosság ugynevezett ellátási mutatóiból indultunk ki, s a feladatokat ezek alapján rangsoroltuk. ennek megfelelően a lakások és a jelentős közlekedési létesítmények - például a metró-építése, után a kórházfejlesztés és a gyermekintézmények hálózatának bővítése kapott helyet a mielőbb megoldandó feladatok fontossági sorrendjében.

- a beruházási tevékenység javítására és az anyagi eszközök koncentrációjára törekvés jellemezte a kerületi tanácsok munkáját is. a fővárosi tanács illetékes szervei a helyi tanácsokkal együtt tételenként felülvizsgálták a kerületi beruházási terveket, és a kb-határozat céljainak megvalósítása érdekében számos módosítást hajtottak végre. így például a gyermekintézmények fejlesztésére újabb összegeket csoportosítottunk át a kerületekbe.

- a népgazdasági egyensúly javítására hozott intézkedések közepette is biztosította a kormány budapest dinamikus fejlesztésének lehetőségét, éppen ezért valamennyi tanácsi szerv az ésszerű takarékoskosságot szem előtt tartva használja fel a 14.5 milliárd forintot - hangsúlyozta végül kelemen lajos. /mti/

-.-

-3 -

bb. 1. / a cél: a budapesti... 1. folyt./nj

- azoknak a beruházásoknak a megkezdéséhez, amelyeknél nem láttuk biztosítottak a kezdés és a gyors megvalósulás feltételeit - függetlenül attól, hogy szerepeltek az ötödik ötéves terv előirányzatai között - nem járultunk hozzá. így például nem engedjük folytatni a közlekedési beruházások szétaprózódását, és ezért a többi között a hatodik ötéves tervidőszakra halasztottuk a bonáros tér végleges rendezését, valamint az etele tér korszerűsítését. ugyanakkor a főváros közlekedése szempontjából nagy jelentőségű petőfi-hidat ugyanolyan módszerrel és lehetőleg ugyanolyan gyorsan kívánjuk felújítani, mint a margit-hidat, az anyagi eszközök koncentrációja és az alapsabb előkészítés érdekében ugyancsak a következő tervciklus feladata lesz a fővárosi levéltár építésének folytatása és a gyermekszínház rekonstrukciója. tudjuk, az ilyen döntések esetenként népszerűtlenek, de ahhoz, hogy az építkezések gyorsabban és javuló minőségben valósuljanak meg, ezeket is vállalnunk kell, s vállaljuk is.

-tervünkben az idén is a lakásépítés szerepel az első helyen - folytatta kelemen lajos. - a fővárosi tanács beruházásában mintegy 12 ezer új otthon készül: a kétszobás, illetve az egy plusz két fül-szobás lakások aránya meghaladja a 60 százalékot, az átlagos alapterület 53.5 négyzetméter, s valamennyi beépített butort, korszerű fűtést kap, mivel a lakásépítés tervszerű megvalósításában alapvető a területek megfelelő és időben való előkészítése, erre különös figyelmet fordítottunk, és fordítunk.

- bizunk a terv teljesítésében, hiszen az erre az évre tervezett lakóépületek helyeit - a többi között békásmegyeren, kispes-
tsten, újpesten, csepelen és pestszéchen - 1978. júniusáig átadtuk az építőknek, és a múlt év második felében már megkezdtek az 1980. évi lakásépítés területeinek előkészítését, a feladat nagyságát érzékelteti, hogy több mint ötezer elavult, korszerűtlen lakást és egyéb létesítményt bontottunk le, a költségek 1.1 milliárd forintot tettek ki.

- az új lakások mennyiségi növekedésével sajnos „nem tart lépést”, a minőség javulása, tavaly is, tavalyelőtt is több száz „elkészült”, lakásba nem tudtak beköltözni, mert azok minőségileg nem feleltek meg. közös ellenőrzéseink során, továbbá a műszaki átadás-átvételek alkalmával megállapítottuk, hogy az építők több helyütt gyakran bizony nem az ugynevezett technológiai menetrend szerint dolgoznak - például a parkettázó, a szőnyegborító szakmunkásokat a festők, a tapétázók váltják, s nem fordítva.
/folyt.köv./

-2 -

bb. 1. / a cél: a budapesti... 2. folyt./nj

a jogos észrevételeket a hiányokat pótolva természetesen orvosolják, de ezek bizonyosan csökkennének, ha a lakásépítésben érdekeltek összehangoltabban dolgoznának.

- meglevő lakásállományunk megóvása hasonlóan fontos feladatunk. arra törekszünk, hogy a régi építésű házakat a „pincétől a padlásig”, teljesen felújítsuk, s az erőket egy-egy nagyobb terület épületeinek megfiatalítására fordítsuk, célunk, hogy a tervünkben szereplő 11 ezer lakás felújítását a korábbiaknál rövidebb idő alatt végezzük el.

- 1979-es programunk összeállításánál a lakosság ugynevezett ellátási mutatóiból indultunk ki, s a feladatokat ezek alapján rangsoroltuk. ennek megfelelően a lakások és a jelentős közlekedési létesítmények - például a metró-építése, után a kórházfejlesztés és a gyermekintézmények hálózatának bővítése kapott helyet a mielőbb megoldandó feladatok fontossági sorrendjében.

- a beruházási tevékenység javítására és az anyagi eszközök koncentrációjára törekvés jellemezte a kerületi tanácsok munkáját is. a fővárosi tanács illetékes szervei a helyi tanácsokkal együtt tételenesen felülvizsgálták a kerületi beruházási terveket, és a kb-határozat céljainak megvalósítása érdekében számos módosítást hajtottak végre. így például a gyermekintézmények fejlesztésére újabb összegeket csoportosítottunk át a kerületekbe.

- a népgazdasági egyensúly javítására hozott intézkedések közepe is biztosította a kormány budapest dinamikus fejlesztésének lehetőségét, éppen ezért valamennyi tanácsi szerv az ésszerű takarékoskosságot szem előtt tartva használja fel a 14.5 milliárd forintot - hangsúlyozta végül kelemen lajos. /mti/

-.-

-3 -

bb. 2. beszédjavítás óvodában, iskolában

i/dg/tr/rj bc ie

1979. február 1.

sok a beszédhibás kisgyerek, a felmérések szerint az alsótagozatosok közül minden ötödik, hatodik nem beszél tisztán. a fővárosi iskolaérettségi vizsgálatok arról tanuszkodnak, hogy az iskolába kerülő minden negyedik gyermeknél tapasztalható beszédhiba. a leggyakoribb a pöszesség, s ezen belül is az ugynevezett szigmatizmus: az sz, z, c, illetve az s, zs, cs hangok hibás ejtése. viszonylag gyakori a hadarás és a dadogás is.

a szakemberek a közelmúltban áttekintették a logopédiai ellátás helyzetét. megállapították, hogy az új iskolai tantervek bevezetésével, a beszédművelés előtérbe kerülésével nő a beszédjavítás jelentősége. a logopédusok ezért elsősorban az óvodásokat és a kisiskolásokat szűrik folyamatosan, és beszédjavító csoportokban foglalkoznak velük. annak ellenére, hogy a korábbi évekhez viszonyítva súlyosabbak a beszédhibák, a kiejtési zavarokkal küzdők megközelítően 70 százaléka egy év után már tisztán beszél. a fővárosban ennél is jobb az arány; ez a differenciáltabb módszereknek és a fejlettebb logopédiai ellátásnak köszönhető.

jellemző, hogy a 40-es évek második felében az országban mindössze négy beszédhibajavító szakember működött, számuk tíz évvel ezelőtt sem érte el a negyedszázat. ma 110 intézményben - nevelőotthonban, gyógypedagógiai és általános iskolában - 261 logopédus tevékenykedik. legjelentősebben a főváros fejlesztette a hálózatát. a tanácsok országsszerte arra törekcsenek, hogy megszüntessék a beszédjavító hálózat elaprózottságát s a szakemberek egy-egy nagyobb intézmény keretében működjenek.

a fejlődést jelzi az üzemi logopédiai hálózat kialakulása és folyamatos bővülése is. ma már például az egyesült ízzó, a bkv, a mom, a videoton, vagy a posta az óvodáiban végzett beszédjavítást is joggal sorolhatja szociális juttatásai közé.

jelenleg mintegy 12 ezer beszédhibás kisgyerekekkel és nem kevés felnőttel foglalkoznak a logopédusok, s a gyógyultak helyére folyamatosan vesznek fel újabbakat. számos szakkönyv és népszerű ismeretterjesztő kiadvány jelent meg az utóbbi időben ebben a témakörben. ez lehetővé teszi, hogy a szakemberek munkáját az eddiginél tudatosabban segítse a családi ház, a szülő, az óvoda, az iskola. /mti/

-.-

-4 -

bb. 3. hajduszoboszlói üdülő az ózdi kohászoknak

hag/is/rj ie

1979. február 1.

elkészült az ózdi kohászati üzemek hajduszoboszlói gyógyüdülője, amelyet a vállalat a kohász-ártalomnak is számító reumatikus betegségek gyógyítására hozott létre. az új üdülőben - melynek műszaki átvétele most kezdődött meg - évente háromezeregyszáz dolgozó pihenésére és gyógyítására nyílik lehetőség.

a hét szintes, szép kivitelű üdülőben várhatóan február második felében érkezik az ózdi dolgozók első csoportja. /mti/

-.-

bb. 4. dróthurokkal fogták a vadakat - elítélték az orvvadászokat

csr/is/rj ie

1979. február 1.

éveken át dróthurokkal fogták a fácánokat és az őzeket szigetköz egyik vadban gazdag vadászterületén szelle lászló, kőzián endre és szitás jános máriakálnoki lakosok. teleplezésük nem volt könnyű, mert az éjszaka sötétjében lestek a zsákmányra. végül is tetten érték őket, és bíróság elé kerültek.

a mosonmagyaróvári járásbíróság szelle lászlót tíz hónapi börtönre és 3 ezer forint pénzbüntetésre, kőzián endrét 8 hónapi börtönre 4 ezer forint pénzbüntetésre, szitás jánost pedig 4 ezer forint pénzbüntetésre ítélte. a bíróság a börtönbüntetések végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. az orvvadászoknak a szigetközi vadászársaságnak okozott több mint 30 ezer forint kárt is meg kell téríteniük. az ítéletek jogerősek. /mti/

-.-

bb. 5. vízhatlan csizmák graboxan lux-ból

mzs/rj is ie

1979. február 1.

a sikeres kísérleti gyártás után az idén újfajta cipőipari műbőr nagyüzemi előállítását kezdték meg a győri graboplast pamut-szövő és műbörgyárban. a graboxan lux elnevezésű poliuretán hab-szerkezetű műbőrt a gyár fejlesztői állították elő. külsőleg a természetes bőrre emlékeztet, könnyű, de kopásálló és puha tapintású, ezért könnyen „felveszi” a láb formáját. olyan bélésanyagot kísérleteztek ki hozzá, amely felszívja a láb kipárolgását, de a műbőr kívülről vízhatlan. főként csizmák, de cipők is készíthetők belőle.

/folyt.köv./

-5-

bb. 5. vízhatlan... 1./ folyt./rj

az újfajta műbőrrel készült lábbelik az idén már megjelennek az üzletekben. a jászberényi cipőipari vállalat a győri gyárral kötött együttműködése értelmében 200 ezer méter graboxan luxból 400 ezer pár olcsó csizmát, illetve cipőt bocsát az év folyamán a kereskedelem rendelkezésére. /mti/

--

bb. 6. bérletrendszer, jegyelosztás, közönség szervezés - vizsgálják a budapesti népi ellenőrök

i/az/rj bc ie

1979. február 1.

a jegy utját követik nyomon, a színháztól a publikumig, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság, s hat kerületi népi szakemberei, társadalmi munkatársai, vizsgálván-értékelvén a bérletek, a jegyek elosztásának rendszerét, a közönség szervezés módszereit. a napokban elkezdett vizsgálat célja nyilvánvaló: gyanapodják a színházlátogatók tábora, - a peremkerületekből is - s kevesebb talpalás, bosszankodás árán jusson jegyhez a közönség, indokolt volt napirendre tüzni a témát azért is, mert nem csupán a darabválasztáson, s az előadás színvonalán mulik, hogy táblás ház, avagy foghíjas nézősorok előtt játszik-e a színész.

„hogyan segíti a közönség szervezés a színházat műsorpolitikai céljainak megvalósításában? milyen a színházak és az üzemi közönség szervezők kapcsolata? milyen mértékben segíti a teátrumokat a jegyeladásban, propagandában a színházak központi jegyirodája? „- egyebek között ezekre a kérdésekre keresnek választ a népi ellenőrök tizenegy színházban, számos gyárban, intézményben, iskolában. fölmerik, sikerült-e összhangot teremteni a színházi jegypénztárak, a jegyiroda, s a közönség szervezők munkája, működése között. nem elhanyagolható kérdés az sem, hogy kellő számú kedvezményes bérlet jut-e a gyerekeknek, az ifjúságnak, a szocialista brigádoknak, a nyugdíjasoknak, milyen ez utóbbiak aránya a kibocsátott bérletek egészéhez képest.

/folyt./rj

-6 -

bb. 6. / bérletrendszer, ... 1. folyt./rj

vizsgálják azt is, hogy elég erősek-e a szálak, amelyek a közönség szervezőket a színházakhoz kötik - kap-e tiszteletjegyet főpróbára, bemutatóra a közönség szervező, visszajelzi-e egy-egy előadás fogadtatását -, s azt is puhatólják a népi ellenőrök, előfordul-e jegykapcsolás, azaz lanyha érdeklődést kiváltó produkcióhoz is kell-e jegyet váltania a nézőnek, ha egy-egy sikeres előadást szeretne megtekinteni. a tájékozódást a helyzet elemzése követi, s a következtetéseket, a javaslatokat áprilisban tárgyalja meg a fneb ülése. /mti/

--

bb. 7. hét kilométer szalagkorlát a pesti és a budai alsó rakparton

i/-don/mi/rj bc ie

1979. február 1.

a fővárosi közterületfenntartó vállalat az idén is folytatja a szalagkorlát-építést a dunaparton. a pesti oldalon a szabadsághíd és az erzsébet-híd közötti részen, a budai oldalon pedig a petőfi-híd és a margit-híd közötti szakaszon, összesen hét kilométer hosszúságban létesít korlátot. az idei munka befejezése után a közvetlenül a duna mentén bonyolódó közúti forgalom végig védősávot kap. az építők vállalták, hogy a szalagkorlátok rögzítésével a nyári csúcsgalamban, az esztendő közepére elkészülnek. /mti/

--

bb. 8. növényvédőszer dokumentációs központ

bév, is/rj ie

1979. február 1.

növényvédőszer dokumentációs központot hozott létre a veszprémi nehézipari kutató intézet, a hazai növényvédőszer-gyártás tudományos bázisa. a világ minden tájáról összegyűjtik a növényvédőszer gyártásra, kutatásra, kipróbálásra és alkalmazásra vonatkozó információkat. a cikkek, tudományos beszámolók, szabadalmi leírások beszerzésében együttműködnek az önk-beli magdeburgi növényvédőszer kutatási központtal.

/folyt.köv./

-7 -

bb. 8. / növényvédőszer... 1. folyt./rj

fénylyukkártyás információs tárolási és keresési módszerrel 40 ezer cikket, beszámolót rendszereztek, ebből a jelentős szakanyagból ugyyszólván másodpercek alatt megtudhatják, hogy az utóbbi 10-15 évben az egyes növényvédőszerrel, kártevőkkel kapcsolatosan milyen beszámolók hangzottak el nemzetközi tanácskozásokon vagy milyen tanulmányok, szabadalmak jelentek meg e témakörben. a dokumentációs központ ma már nemcsak az intézet kutatóinak ad információt, hanem széles körben tájékoztatást adhat a gyártóknak és a felhasználóknak is. most a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium növényvédelmi és agrokémiai központjával együttműködve a hazai növényvédelem legidősebb kilenc témakörében készítenek tanulmányt a nevikai szakemberei a nemzetközi irodalomban fellelhető információk alapján. /mti/

.-.

-8 -

bb 9. vonzó a szőlőtelepítési kooperáció

i jf/tr/ny pp ie

1979. február 1.

a pincegazdaságokkal köthető társulás lehetősége felkeltette a tsz-ek és az állami gazdaságok érdeklődését a nagyüzemi szőlőtelepítés iránt. a borkereskedelmi vállalatok az elmúlt időszakban egész sor nagygazdasággal kötöttek szerződést: ennek nyomán 1980-ig várhatóan 3.200 - 3.500 hektáron - kooperációval - új ültetvényeket alakítanak ki.

a kooperáció lehetősége a jelek szerint legalább annyira csábító, mint a három évvel ezelőtti, minisztertanácsi határozattal biztosított 40 százalékos telepítési támogatás. már ez is mozgásba hozta ugyan a szőlővidékek korszerűsítését, bővítését, de nem jelentett végső megoldást. bár a gazdaságokban három telepítési szezon alatt több mint hétezer hektárra került új szőlőültetvény, ezzel azonban az v. ötéves terv telepítési előirányzatát - amely 15 ezer hektárra irányzott elő fejlesztést, - időarányosan nem sikerült teljesíteni. ezért is jelentős a kooperációs program, amely várhatóan meggyorsítja a szőlővidékek rekonstrukcióját, fejlesztését.

a közös szőlőtelepítéseket gazdasági társaság keretében valósítják meg. a mezőgazdasági termelők - az állami támogatáson túl - hitelt vesznek fel, ennek visszafizetését azonban már a pincegazdaságokkal közösen vállalják. a telepítésekhez szükséges saját erőforrást szintén kiegészítik a gazdaságokkal szerződéses kapcsolatot kialakító pincegazdaságok, ötven százaléknál azonban nem nagyobb arányban.

a kooperációs területbővítésnél főként a fehér borszőlőfajtákat részesítik előnyben, ezek kerülnek a szerződött terület több mint kétharmadára.

a borászati vállalatoknak jelenleg 40 gazdasággal van szerződésük közös telepítésre. az eger-mátravidéki borgazdasági kombinát 13 gazdasággal jutott megállapodásra, a déli földi pincészet 4, a középmagyarországi pedig 8 tsz-szel és állami gazdasággal alakított gazdasági társulást.

/folyt köv/
8.05/ny

-9-

8507

bb 9. / vonzó....folyt/ny

a villány-mecsekaljai borgezdasági kombinát 5 üzemmel, a pest megyei pincészet pedig eddig egy gazdasággal létesített kooperációt. a badacsony-vidéki területen gazdálkodó pincészet 8 telepítési kooperáció létrehozásáról folytatott sikeres tárgyalásokat.

az elmúlt években a telepítéseket némileg hátrálta, hogy nem volt elég szaporító-anyag. a gazdasági társulásokban résztvevő partnerek egyebek között ebben is igyekeznek javítani a helyzeten: több gazdasági társulás közvetlen együttműködés alakított ki az oltványtermelő üzemekkel, amelyeket egyébként a szőlőtelepítésekénél nagyobb arányu, hetven százalékos állami támogatás sarkall a szaporítóanyagtermelés fokozására./mti/

-. -

bb 12. téli iskolák a termelőszövetkezetekben

end/is/ny i e

1979. február 1.

téli, időszaki iskolákat szerveztek több szolnok megyei mezőgazdasági termelőszövetkezetben. a szakmai továbbképzést szolgáló külfönte tanfolyamokon 1200 hallgató a korszerű termelési technológiai tudnivalókat - gépkezelést, növényvédelmet, állattenyésztési és kertészeti ismereteket - sajátítja el. az üzemi iskolákat, a kunhegyesi, a kenderesi és a jászapáti szakmunkásképző iskolák patronálják, a szakintézetek adnak tematikát az egyes képzési formákhoz. az előadók a tsz-ek szakvezetői közül kerülnek ki, aminek az az előnye, hogy az elméleti tananyag mellett a speciális üzemi feladatokra, szinte táblákra, állattenyésztő egységekre, programozva, ismertetik meg a hallgatókkal a gyakorlati tudnivalókat.

a jászberényi kossuth tsz-ben 43 gépszerelő ül az iskolapadban. a jászberényi lenin tsz, az ország egyik legnagyobb juh-tenyésztő gazdasága, már második esztendeje képezi a juh-tenyésztő szakmunkásokat, akik az épülő 12 ezer férőhelyes juh-tenyésztő kombáinatban látnak majd munkához. a karcagi május 1. tsz-ben harmincan sajátítják el a zöldségtermesztés és hajtás tudományát,./mti/

8.10/ny

-. -
-10-

85
87

bb.10. a fő veszélyforrás: az esés - tizezerrel csökkent a balesetek miatt kiesett munkanapok száma a baranyai tsz-ekben

igó/st/p i e

1979. február 1.

a baranyai termelőszövetkezetekben öt év alatt kereken tizezerrel csökkent a balesetek miatt kiesett munkanapok száma, a javulás mértéke lényegesen meghaladja az országos arányt, s annak köszönhető, hogy az utóbbi években alakult munkavédelmi bizottságok máris sokat tettek a biztonságos munkafeltételek megteremtéséért. mindenütt működik már biztonsági megbízott, többségük függetlenített beosztásban.

a tsz-szövetség szakemberei nemrég széleskörű vizsgálatot folytattak a baranyai közös gazdaságokban, s ennek során megállapították, hogy a hetvenes években negyven százalékkal csökkent az üzemi balesetek száma. különösen szembetűnő a javulás a gépek által okozott balesetek terén. annak ellenére, hogy az elmúlt években jelentősen megnövekedett a gépek száma, a baleseteknek mindössze 15 százalékát okozzák. a legfőbb veszélyforrás - bár milyen különösnek tűnik - az esés. minden negyedik tsz-tag úgy szenvedett balesetet, hogy leesett valahonnan vagy ráesett valami. a munkavédelmi szakemberek ezért alapos rendcsinálást sürgetnek a tárolás, a rakodás és a szállítás területén.

a vizsgálat kiderítette azt is, hogy a dolgozókat közvetlenül irányító vezetők munkavédelmi képzettsége hiányos. nem ismerik eléggé a munkavédelmi feladataikat, és sok esetben eltűnik a szabálytalan munkavégzést. kedvező jelenség, hogy megszűnőben van az a helytelen gyakorlat, amikor a baleset okát mindenáron a sérült dolgozó mulasztásaként tüntetik fel és az üzem vétségét bizonyítják. mind gyakrabban kezdeményeznek fegyelmi eljárást a vezetői vagy munkatársi mulasztás miatt bekövetkező baleseteknél. kártérítési eljárást viszont ugyiszlólván sohasem indítanak a mulasztók ellen a tsz-ek.]

a baranyai közös gazdaságok a mostani ötéves tervben több mint háromszázmillió forintot fordítanak a nehéz fizikai munkák gépesítésére és a leggyakoribb veszélyforrások megszüntetésére. a tervezett összegeket - a vizsgálat megállapítása szerint - időarányosan felhasználják, nem úgy, mint az előző tervidőszakban, amikor csak 85 százalékra teljesítették az előirányzatukat. különösen nagy gondot fordítanak az üzemegészségügy fejlesztésére: már minden második baranyai termelőszövetkezetben működik üzemorvos./mti/

-. -

8.10/p

-11-

85
87

bb.11. robbantással tágitják a sziklaszorost. - új vasuti nyomvonalat építenek tatabánya határában

ráb/is/p ie

1979. február 1.

speciális robbantástechnikai eljárással kutatók is bekapcsolódtak a budapest-hegyeshalmi vasútvonal korszerűsítésének munkálataiba. tatabánya határában ugyanis a nehéz domborzati viszonyok miatt sziklaszoroson át kell építeni a vasút új nyomvonalát, mintegy 200 méter hosszan mészkősziklában robbantással képezik ki az új vasuti bevágást. a MÁV beruházási irodája a központi bányászati fejlesztési intézet szakembereit bizta meg a nagyszabású feladat megtervezésével és kivitelezésével. a kutatók hazánkban eddig még nem alkalmazott robbantástechnikai módszert dolgoztak ki. ezzel megelőzik, hogy a robbantások szeizmikus hatása kárt tegyen a közeli települések, üzemek építményeiben és a régi, de még folyamatosan üzemelő vasuti pályatestben.

a vállalkozás során az intézet és a tatabányai cementgyár robbantástechnikai szakemberei közös munkával 300.000 köbméternyi kötömeget robbantanak le, s ehhez összességében 150 kilométernyi furást készítenek. nem kevesebb mint 200.000 kiló robbanóanyagot és 20.000 darab gyutacsot használnak fel az új nyomvonal kialakításához. a robbantásokat szakaszokra osztva végzik, egy-egy alkalommal mintegy 5.000 köbméter mészkövet robbantanak le. a nagymennyiségű kő nem megy veszendőbe, mert folyamatos elszállítására a tatabányai cementgyár vállalkozott: többségét alapanyagként hasznosítja a cementgyártásnál.

a robbantások megkezdődtek, a sziklaszoros kiképzését 1980 végére fejezik be, s a MÁV 1982-re tervezi ezen a szakaszon az új nyomvonal megépítését. az új pályán óránként 120 kilométeres sebességgel haladnak majd a szerelvények. az új vasútvonal elkészültével feleslegessé válik a régi vasuti pálya korszerűsítése, s ennek révén 40 millió forintot takaríthat meg a MÁV. /mti/

--

8.15/p

-12-

g³⁰vt

bb.13. új gyümölcsstermesztési technológia - tizennégy csongrádi tsz-ben

tób/is/p ie

1979. február 1.

tizennégy csongrád megyei gazdaság csatlakozott ezernégy-száz hektár termőterülettel a hosszúhegyi állami gazdaság gazdaságával működő gyümölcsstermesztési rendszerhez. ezzel egyidőben a napokban létrejött az országszerte ismert kertészeti vállalkozás csongrád megyei alközpontja. szakemberei eljuttatják az érdekeltektől gazdaságokhoz a helyi viszonyokra kidolgozott termelési technológiát. a gazdaságok a termelési rendszertől megkapják a növényvédelmi munkák idejében elkészített „menetrendjét”, a rendszer segítséget nyújt a növényvédőszer beszerzéséhez, az új telepítésekhez szükséges szaporítóanyag fajtáinak megválasztásához. a nagyobb tsz-ekben lehetőség nyílik a gyümölcsstermesztés gépesítésének fokozására, a fizikai munka csökkentésére, az összefüggő, korszerű művelésű nagyüzemi ültetvényeken például önjáró szedőállványok alkalmazásával könnyíthetik meg a termés betakarítását. /mti/

--

bb.14. faggyumentes husu bárány külföldre a hanságból

cserőis/p ie

1979. február 1.

utnak indították az első ideai exportbárány szállítmányokat a hanságból a nyugatnémetországi és belgiumi megrendelőkhoz. a hajta-hansági állami gazdaság vezetői idejében felismerték, hogy a pecsenyebárány a gyorsan változó piaci körülmények között is tisztességes haszonnal értékesíthető. az elmúlt évben már rekordot értek el a bárányexportban: 23 ezer 600 pecsenyebárányt értékesítettek külföldön. az idén tartani, sőt - ha az értékek jól sikerülnek - növelni kívánják ezt a szintet. egész évben - annak ellenére, hogy a csucsidő husvétkor és karácsonykor van - ellátják 37 kilós átlagsúlyú pecsenyebáránnyal megrendelőiket.

a gazdaság szakemberei olyan hizlalási technológiát dolgoztak ki, amelynek révén a bárányhus faggyumentes, így a legigényesebb piacon is értékesíthetőek a hansági pecsenyebárányok. /mti/

--

8.35/p

-13-

g³⁰vt

bb.15. szabadidő központ a nagykanizsaiaknak

i sb z/p pp ie

1979. február 1.

nagykanizsa keleti városrészében a második 15 éves lakásépítési tervben az elképzelések szerint 10 ezer új otthont építenek mintegy 30 ezer lakosnak. a számítások szerint az ezredfordulóra 60-65 ezerre növekszik a nagykanizsaiak száma. pihenési, szórakozási igényeik kielégítésére a várostól néhány kilométerre, a tóvá felduzzasztott bakónak patak völgyében, mintegy 300 hektáros körzetben szabadidő központot alakítanak ki, amelyet majd a területen fellelhető gazdag termálvizkincs hasznosításával tesznek sokoldalúvá és télen-nyáron használhatóvá.

a halakkal betelepített nagy víztározót jelenleg horgászok, csónakázók használják, de a tervek szerint építenek evezős és kajak-kenu versenypályát, hajómodell-pályát is. a parton vállalati, szövetkezeti üdülőket, ifjúsági tábort, sportpályákat, játszótérket, vadaskertet építenek és rendeznek be. az üdülőterülethez kapcsolódó parkerdőben szalonnasütőket, pihenőhelyeket, erdei tornapályát alakítanak ki. a termálvizre alapozva pedig strandot építenek, de a föld mélyéről felhozott melegvizet nemcsak a fürdőmedencékben hasznosítják, hanem fűtésre és melegvíz ellátásra, az üdülőépületekben, a szabadidő központ kereskedelmi és vendéglátóipari hálózatában és a mezőgazdasági növényházakban is.

a szabadidő központ legelőszzerűbb kialakítására a nagykanizsai tanács a zala megyei tanácsal és öt minisztériummal, országos főhatósággal közösen tervpályázatot hirdetett. az érdeklődők már átvenetik a pályázati kiírást a kommunális beruházási vállalatnál /budapest, i., dísz tér 17./ s a kész terveket legkésőbb június 4-ig kell elküldeniük postán a nagykanizsai tanácsnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására 650 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb június végéig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

--

bb.16. sikos , vízátfolyás miatt lezárt utak

i kf/mm/p di

1979. február 1.

a főutak - a 32-es ujszász és szászberek közötti szakaszának kivételével, amelyet a zagyva magas vízállása miatt zártak el - két nyomvonalon járható, de somogy, szabolicszalmár és hajdubihar megyében sok helyen deresedés és az éjszakai havazás következtében sikosak, borsodban a 27-es, a 37-es és a 38-as főutak burkolata a hótól látványos -jelentette csütörtökön reggel az utinform.

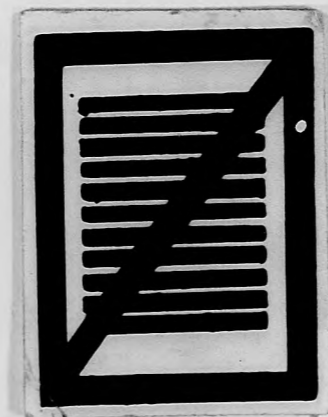
/folyt köv./

8.45/p

-14-

gkqz

F.
H:
15 oldal.

bb.15. szabadidő központ a nagykanizsaiaknak

i sb z/p pp ie

1979. február 1.

nagykanizsa keleti városrészében a második 15 éves lakásépítési tervben az elképzelések szerint 10 ezer új otthont építenek mintegy 30 ezer lakosnak. a számítások szerint az ezredfordulóra 60-65 ezerre növekszik a nagykanizsaiak száma. pihenési, szórakozási igényeik kielégítésére a várostól néhány kilométerre, a tóvá felduzzasztott bakónak patak völgyében, mintegy 800 hektáros körzetben szabadidő központot alakítanak ki, amelyet majd a területen fellelhető gazdag termálvizkincs hasznosításával tesznek sokoldalúvá és télen-nyáron használhatóvá.

a halakkal betelepített nagy viztározót jelenleg horgászok, csónakázók használják, de a tervek szerint építenek evezős és kajak-kenu versenypályát, hajómodell-pályát is. a parton vállalati, szövetkezeti üdülőket, ifjúsági tábort, sportpályákat, játszótérket, vadaskertet építenek és rendeznek be. az üdülőterülethez kapcsolódó parkerdőben szalonasztókat, pihenőhelyeket, erdei tornapályát alakítanak ki. a termálvizre alapozva pedig strandot építenek, de a földmőllyől felhozott melegvizet nemcsak a fürdőmedencékben hasznosítják, hanem fűtésre és melegvíz ellátásra, az üdülőépületekben, a szabadidő központ kereskedelmi és vendéglátóipari hálózatában és a mezőgazdasági növényházakban is.

a szabadidő központ legcél szerűbb kialakítására a nagykanizsai tanács a zala megyei tanáccsal és öt minisztériummal, országos főhatósággal közösen tervpályázatot hirdetett. az érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást a kommunális beruházási vállalatnál /budapest, i., disz tér 17./, s a kész terveket legkésőbb június 4-ig kell elküldeniük postán a nagykanizsai tanácsnak. a legjobb tervek díjazására és megvásárlására 650 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb június végéig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

--

bb.16. sikos , vízáfolyás miatt lezárt utak

i kf/mm/p di

1979. február 1.

a főutak - a 32-es ujszász és szászbernek közötti szakaszának kivételével, amelyet a zagyva magas vízállása miatt zártak el - két nyomvonalon járhatóak, de somogy, szabolics-szatmár és hajdubihar megyében sok helyen deresedés és az éjszakai havazás következtében sikosak, borsodban a 27-es, a 37-es és a 38-as főutak burkolata a hótól latyakos -jelentette csütörtökön reggel az utinform.

/folyt köv./

8.45/p

-14-

g427

bb 17. / csőtörés ...folyt/n

Budán a szilágyi erzsébet fasorban egy 150 milliméteres, a budatényi horgásztanyánál egy 100 milliméteres vezeték törése, ezenkívül főváros-szerint mintegy husz helyen csapok és bekötővezetékek sérülése ad munkát a vízművek ügyeleti szolgálatának.

a szerelők időt hagyva az érintett területek lakosságának a vízvitelre - mindenütt megkezdtek a hibaelhárítást, amely várhatóan estére befejeződik./mti/

bb.18. Lázár György fogadta kiril zarevet

p di

1979. február 1.

Lázár György, a minisztertanács elnöke, az MSZMP politikai bizottságának tagja csütörtökön a parlamentben fogadta kiril zarevet, a bolgár népköz társaság minisztertanácsának elnök-helyettesét, a bolgár állami tervbizottság elnökét. A szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen részt vett Huszár István miniszterelnök-helyettes, az országos tervhivatal elnöke, a politikai bizottság tagja. Jelen volt Vladimir Videnov Bulgária budapesti nagykövete./mti/

9.30/p

bb 20. megkezdtek a 7 ezer lakásos Lenin városrész építését székesfehérváron

zsi/ká/ny di

1979 február 1.

Székesfehérvár délnyugati részén, az ugynevezett palotavárosban csütörtökön megkezdtek a 7 ezer lakásos Lenin-városrész építését. A fejér megyei állami építőipari vállalat dolgozói az első, 132 lakásos, 9 emeletes lakóház alapozásával a dunántúli város legnagyobb lakótelepének kialakításához láttak hozzá. A veszprémi házgár paneljeiből az idén ötszáz lakás elemét szerelik össze, s megkezdik egy 16 tantermes, könnyűszerkezetes iskola kivitelezését is. A Lenin-városrész építése a VI. ötéves terv végén fejeződik be. Ehhez fokozatosan 600 régi földszintes házat bontanak le székesfehérváron./mti/

10.07/ny

-16-

10.07

bb.19. bíróság előtt a „békéscsabai szatir,,

bty /ká/p di

1979. február 1.

A békéscsabai városi bíróság dr. Szabó Ferencné büntetőtanácsa csütörtökön megkezdte miskolczi János 36 éves békéscsabai lakos bűntényének tárgyalását. A vádlott 1973 januárjától 1978 július közepéig békéscsabán és környékén 27 esetben követett el erőszakos nemi közöszlést és husz esetben kísérelte meg ilyen bűncselekmény végrehajtását. A bíróság ezen felül sokrendbeli jogtalan behatolás útján elkövetett lopás, magánlaksértés, közokirat hamisítás miatt vonja felelősségre. A több mint ötven oldalas vádirat részletesen tartalmazza miskolczi Jánosnak, a „békéscsabai szatir,,-ként kétes hírnevet szerzett bűnözőnek társadalomra igen veszélyes cselekménysorozatát.

A tárgyalás első napján az ügyész ismertette a vádiratot, amelyből egyebek között az is kitéjt, hogy a vádlott a nyomozás során nem tanúsított megbánást. Az ügyészszégi meghallgatáskor már elismerte, hogy cselekményeivel súlyos, helyrehozhatatlan erkölcsi és emberi sérüléseket okozott.

A békéscsabai szatir ügyében -a sértettek védelmének érdekében részben zárt tárgyalás sorozat után - március közepén hirdetnek ítéletet.

x x x

Miskolczi János öt és fél éven át tartotta rettegésben békéscsaba és környéke lányait, asszonyait. Legtöbb esetben az éjszakai órákban, a munkából hazafelé tartó magányos nőket támadta meg. A rendőrség a bűnözőt széleskörű nyomozás és a lakosság bejelentései nyomán 1978. július 17-én tartóztatta le. Miskolczi a kihallgatások során betegségére hivatkozva próbálta magyarázni erőszakos cselekményeinek sorozatát.

A bíróság a vizsgálati időszak alatt elrendelte miskolczi elmeszakértői megvizsgálását, valamint megfigyelését. A szakvélemények szerint az érzelmileg rendkívül sivár vádlott igen leteleményes, váratlan helyzetekben jól reagál. A pszichológusok szerint emlékezőtehetsége is jó. És a szakértők teljesen egyértelmű véleménye szerint elmebetegséget, vagy ahhoz közel álló kóros állapotot nem lehet nála megállapítani. Miskolczi tehát cselekményeinek társadalomra veszélyes következményeit képes lett volna felismerni./mti/

10.09/p

-17-

10.09

bb.21. balesetek

s/p di

1979. február 1.

bács megyében bátmonostor belterületén kuti László 32 éves gépkocsivezető, bajai lakos tehergépkocsival elütötte papp jános 59 éves téész-tag, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértő bevonásával folyik a vizsgálat.

hajdu megyében, a nyiradony és nyirmihálydi közötti utszakazon huszka jános 22 éves gépkocsivezető, kiskunhalasi lakos tehergépkocsival elütötte gyarmati jános 58 éves nyugdíjas, nyiradonyi lakos, segédmotoros kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint huszka jános figyelmen kívül vezetett. a rendőrség őrizetbe vette, és a baleset vizsgálatát tovább folytatja.

salgótarján belterületén egy tehergépkocsi elütötte tick istvánné 79 éves nyugdíjas, salgótarjáni lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint az asszony figyelmen kívül lépett a féktávolságon belül lévő tehergépkocsi elé. a baleset vizsgálata tovább folyik.

miskolc belterületén tógyer sándor 45 éves gépkocsivezető, helyi lakos autóbusszal az uttest szélén álló pótkocsi tehergépkocsinak ütközött. emiatt a pótkocsi mellett álló hegedüs józsef 44 éves gépkocsivezető, sátorajjaujhelyi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt, a tehergépkocsi vezetője és az autóbusz utasai közül egy személy súlyos, további hét utas könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint tógyer sándor nem az út-és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbust. a rendőrség előzetes lefartóztatásba helyezte, és a baleset vizsgálatát tovább folytatja. /mti/

11.25/p

11.20/97

bb.22. megkezdődtek a zárszámadó és tervtárgyaló közgyűlések a zalaai termelősövetkezetekben

tóa/ká/p di

1979. február 1.

zala megye 54 termelősövetkezete és 9 szakszövetkezete közül elsőnek csütörtökön a mura folyó völgyében, 9 község határában gazdálkodó szemenyecsörnyei zrinyi termelősövetkezet tartott zárszámadó és tervtárgyaló közgyűlést. a bázakerettyei olajbányász művelődési házban rendezett közgyűlésen a szövetkezeti vezetők arról számolhattak be a tagságnak, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére a tervezettnél magasabb, több mint 45.000.000 forintos termelési értékkel zárták az 1978-as esztendőt. a dombvidéki szövetkezetben jól alkalmazkodtak a természeti körülményekhez. a szántóföldi kultúrák termesztésére alkalmatlan dombvidéken husmarha és juhtartásra rendezkedtek be, s évenként mintegy 300.000 huscsirkét nevelnek.

x x x

zala megye közös gazdasági az előzetes felmérések szerint jó közepes gazdasági évet fejeztek be 1978-ban. a kedvezőtlen időjárás hatását szervezési intézkedésekkel, átcsoportosításokkal sikerült mérsékelni. így veszteségrendezési eljárásra egyetlen tsz-ben sem kerül sor. a termőhelyek jó megválasztásával jelentősen növelték a kukorica átlagtermését, a tehenészetekben megyei szinten elérték a 3.000 literes tejtermelési átlagot, ami egy év alatt 150 liter növekedést jelent. az állattartásban, különösen a huscsirke nevelésben javult a fajlagos takarmányfelhasználás: ez utóbbinál egy kiló súlygyarapodáshoz 235 deka abrakot használtak fel. növekedett a termelési érték, a bruttó jövedelem és a mérleg szerinti nyereség. /mti/

--

11.35/p

bb.23. hajózóutat tüznek ki a dráván - magyar-jugoszláv vízügyi tanácskozás

han/st/p di

1979. február 1.

hajózóutat tüznek ki a dráván. a határfolyón ezzel bővül a magyar jugoszláv vízügyi munka. az új feladat része az 1979. évi közös programnak, amelyet csütörtökön eszéken egyeztettek a magyar és a jugoszláv vízügyi szervek.

/folyt köv./
11.47/p

-19-

11.30/97

bb.23. /hajózóutat....folyt/p

államközi megállapodás alapján immár huszonnégy éve műkődnek együtt a két ország szomszédos területeinek vízügyi szakemberei, a szeszélyes dráva szabályozása, az árvízvédelem, ujabban pedig a hajózási feltételek kedvezőbbé tétele érdekében. a közös munka eredményeként a 130 kilométerből eddig 30 kilométer hosszan elkészült és tovább folytatódik a mederszabályozás. az idej program érdekessége, hogy a 85-95. folyamkilométer között egy szakaszon a magyar fél a jobb parton, azaz jugoszláv területen is dolgozik, folyószabályozási műveket épít, mert a közelben dolgozó magyar eszközökkel gazdaságosabban végezhető el a munka.

a magyar oldalon a dél-dunántúli vízügyi igazgatóság tervei között szerepel a drávaszabolcsi rakodó előtti partbiztosítás folytatása. barcson, az üzemi kikötő bejáratánál vízalatti robbantással távolítják el egy régi mederpillér maradványát. újabb közös érdekű szabályozási munka kezdődik a vízávári és a zákányi kanyarok átmetszésére. a hatékonyabb árvízmentesítést szolgálja a gáthálózat bővítése, a töltésrendezés, valamint - vejtői és drávasztára között - az új töltés nyomvonalának talajmechanikai vizsgálata. vízrendezési feladatkörben magyar oldalon folytatják a drávába ömlő fekete víz átmetszését, a vízrajzi munkák körében pedig a dráva vízhozam mérését és a jég jelzését. barcs térségében 1979-ben mérési munkák kezdődnek azzal a céllal, hogy adatokat gyűjtsenek a folyó szabályozásához és tisztázzák a tervezett vízlépcső megépítésének feltételeit.
/mti/

bb.24. fesztiváldíjas reklámfilmek bemutatója

t sz/mm/pp/p di

1979. február 1.

mintegy száz hazai és külföldi reklámfilm mutatott be csütörtökön, a hazai szakembereknek, a magyar kereskedelmi kamara székházában. valamennyi bemutatott film a tavalyi cannesi nemzetközi reklámfilm fesztiválon díjat kapott. a fesztiválra összesen 1.500 filmmel neveztek be, köztük nyolc magyar reklámfilm is látható a közönség. két magyar reklámfilm a zsűri bronz oroszán díjjal jutalmazott. a kamara filmbizottságának vezetői a bemutató előtt elmondták: a díjak is bizonyítják, ma már szellemesebbek, ötletesebbek a magyar reklámfilmek, mint voltak a korábbi években. magyarországon jelenleg több mint száz mozireklám-film és ennél is több televíziós reklámfilm készül, többségük már színes technikával. a szakemberek általános véleménye szerint a mozifilmek a jobbák, így a jövőben elsősorban a tv-reklámok színvonalát kell emelni.
/mti/

11.57/p

-20-

12.20/p

bb.26. időjárásjelentés

p di

1979. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti február 1-én, 12 órakor:

pénteken havazás, majd eső.

csütörtökön reggel európa nyugati partvidékén, a finn öböl és a krim-félsziget 800-1200 km-es környezetében volt egy-egy nagyobb területen borult, csapadékos időt okozó mérsékelt-övi ciklon. a kontinens többi részéről változóan felhős, párás és számottevő csapadéktól mentes időjárásról érkezett jelentés. szerdán magyarország délkeleti felén tulnyomóan borult, északnyugaton változóan felhős idő volt. szerda és csütörtök reggel 7 óra között csak a délnyugati és északkeleti, északi megyékben fordult elő csapadék. a mennyisége csupán baranya megyében érte el a 3-5 mm-t helyenként. a tartósan ködös időjárású északkeleti országrészben plusz 2- minusz 4, az ország többi részén viszont 3-7 fokig melegedett fel napközben a levegő. innen csütörtök hajnalra plusz 1, minusz 7 fokig süllyedt a hőmérséklet. továbbra is az északkeleti országrészben volt hidegebb. csütörtökön délelőtt változóan felhős idő volt és az éjszakai köd egy-két hely kivételével feloszlott. csapadék nem hullott. 11 órakor a ködös helyeken 0, minusz 2, máshol 2-5 fok között volt a hőmérséklet.

budapesten szerdán 2,7 volt a napi középhőmérséklet. ez 3,5 fokkal magasabb mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

eleinte változóan felhős, párás, hajnalban és délelőtt - főként északkeleten - több helyen ködös idő, ma északkeleten néhány helyen gyenge havazás, holnap nyugat felől erős felhősödés és - főként a dunántúlon - sokfelé havazás, majd eső, megélénkülő, pénteken a dunántúlon többször megerősödő déli, délnyugatra forduló szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, minusz 5 a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 3, - plusz 8 fok között.

/folyt köv./

12.10/p

-21-

12.20/p

bb.26./ időjárásjelentés.....folyt/p

távolabbi kilátások kedd reggelig:

általában erősen felhős idő, ismétlődő eső, havas eső valószínű. a nyugatias irányú szél időnként megélemlül. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 4, plusz 1 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2, plusz 7 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 228 cm, vízhőfok 0,3 /plusz/
/mti/

bb.25. megkezdődött a folyamatos termelés az új kaposvári tejüzemben

káp/ká/p di

1979. február 1.

egy hónapos sikeres próbaüzem után megkezdődött a folyamatos termelés az új kaposvári tejüzemben. az ndk-ból és csehszlovákiából importált, valamint hazai gyártmányú gépekkel két műszakban 200 ezer liter tejet dolgoznak fel. egyebek között 20 ezer literes szeparátort és ugyanakkora pasztörizáló állítottak munkába. az új kaposvári tejüzem egyebek között vaját, tejszínt, különböző ízesítésű joghurtokat, csokoládés tejet állít elő. ezenkívül naponta 15 ezer poharas tejet és kakaót szállítanak a gyermekeknek. az üzem nyáron jelentős szerepet tölt majd be a balatonpart ellátásában is./mti/

bb.27. jelentősen javult a cigánylakosság helyzete a győri járásban
cser/st/p di

1979. február 1.

jelentősen javult a cigánylakosság helyzete a győr környéki falvakban- állapították meg a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén, ahol egyebek között a győri járás területén élő cigánylakosság helyzetével foglalkoztak. győr-sopron megye több mint 3 ezer főnyi cigány lakosságának fele a győr környékén lévő tiz községben él. pannonhalmán és győrszemerén arányuk megközelíti a lakosság tiz százalékát. alapvető javulást sikerült elérni a cigánylakosság lakáshelyzetében.

/folyt köv./
13.35/p

-22-

14²⁰
14²⁰

bb.27./jelentősen.....folyt/p

a jobb lakás az esetek többségében azt is magával hozta, hogy meggyorsult a társadalomba való beilleszkedés folyamata. a győri járásban az elmúlt néhány évben 23 család állami lakást kapott, 233 család saját maga épített házat, 184 család pedig állami segítséggel jutott rendes otthonhoz. e családok többsége rádiót, televíziót, háztartási gépeket is vásárol. győrszemerén négy cigány családnak már személygépkocsija is van.

jelentősen javult a cigánylakosság munkamorálja is. míg 1971-ben a munkaképes korúak 62 százaléka vállalt rendszeresen munkát, addig ez az arány jelenleg meghaladja a 80 százalékot. a férfiak foglalkoztatottsága teljesnek mondható, igaz, gyakran változtatnak munkahelyet. emelkedik a dolgozó cigány nők száma is. munkába állításuk azonban nehezebb. ennek oka részben a sok gyerek, másfelől az, hogy jobban ragaszkodnak a hagyományos életformához, mint a férfiak./mti/

bb.28. vegyipari karbantartási kollokviumot rendeznek szolnokon
Laz/p st di

1979. február 1.

szolnok lesz a színhelye a iii. országos vegyipari karbantartási kollokviumnak-közölték csütörtökön a szervező bizottság szolnoki ülésén. február 20. és 22. között az iparág több száz szakembere a tiszamenti vegyiművek művelődési házában tárgyal a legfontosabb teendőkről. a tanácskozás célja, hogy a szakemberek kicseréljék tapasztalataikat, meghatározzák a vegyipari karbantartás hatékonyságának javítását szolgáló feladatokat, megvitatassák az ezzel kapcsolatos gazdaságossági és fejlesztési kérdéseket. az öt szekcióban 56 előadás hangzik el. a kollokviumot kiállítások és gyakorlati bemutatók egészítik ki./mti/

bb.29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 óráig
p di

1979. február 1.

1. kelemen lajos nyilatkozata
2. beszédjavítás
3. üdülő a kohászoknak
4. orvvadászok
5. vízhatlan csizmák
6. bérletrendszer
7. hét km szalagkorlát
8. növényvédőszer
9. szőlőtelepítés

/folyt köv./
14.00/p

-23-

14²⁵
14²⁵

bb.29./ a bel földi.....folyt/p

10. a fő veszélyforrás...
11. robbantással tágitják
12. téli iskolák
13. új gyümölcsstermesztési technológia
14. faggyumentes bárány
15. szabadidő központ
16. sikos vízátfolyás
17. csőtörés sorozat
18. Lázár György fogadta Kiril Zarevet
19. bíróság előtt a „Békéscsabai szatir„
20. megkezdtek a Lenin-városrész építését Székesfehérváron
21. balesetek
22. megkezdődtek a zárszámado és
23. hajóútakat tüznek ki a Dráván
24. fesztiváldíjas reklámfilmek
25. folyamatos termelés az új kaposvári tejüzemben
26. időjárásjelentés
27. a cigánylakosság helyzete
28. kollokvium
29. hírjegyzék

/ .58/

--

bb.30. felmentés

mi/p/p di

1979. február 1.

a minisztertanács Lengyel Lászlót, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettesét - érdemei elismerése mellett, más fontos munkakörbe való helyezésére tekintettel - e tisztsége alól felmentette./mti/

--

bb.31. az anyanyelv hete - országos ismeretterjesztő nemzetiségi munkabizottság alakult

t me/fe/pr/p di

1979. február 1.

új név - gazdagabb tartalom: az anyanyelv hetét rendezik meg 1979-től a hagyományos magyar nyelv hete helyett - jelentették be a tudományos ismeretterjesztő társulat országos központjában csütörtökön, az országos ismeretterjesztő nemzetiségi munkabizottság alakuló ülésén. a tit ezen túl a magyarországi nemzetiségek szövetségeit is bevonja e hét rendezésébe, és szövetségekkel tavaly ősszel kötött öt évre szóló együttműködési megállapodás szerint anyanyelvi ismeretterjesztő előadásokkal segíti a nemzetiségek anyanyelvi kultúrájának ápolását. természetesen a magyar lakossággal is megismertetik a hazai nemzetiségek történelmét, kultúráját, jelenlegi helyzetét.

/folyt köv./
14.35/p

-24-

1510/07

bb.31./az anyanyelvfolyt/p

az anyanyelv hetének központi rendezvényeit Békéscsabán április 23-24 -én tudományos ülészek nyitja meg. itt előadások és referátumok hangzanak el az iskolai anyanyelvi oktatás a művelődés szolgálatában, a kétnyelvűség és az anyanyelv és a kultúra címmel. a nemzetiség lakta településeken is a nemzetiségek anyanyelvén tartanak majd előadássorozatot ebben az időszakban.

az ülésen elmondták azt is, hogy a Bács megyei csatlója községben - ahol a tit egyetlen nemzetiségi szakosztálya működik - nemzetiségi klubot alakítanak. a németek, szlovákok, délszlávok lakta község - előreláthatóan már tavasztól - ismeretterjesztő rendezvények színhelye, s a nemzetiségi előadók műhelye, módszertani központja lesz. a nemzetiségi ismeretterjesztés formáinak, módszereinek korszerűsítését szolgáló kísérletezést a közművelődési alapról 80 ezer forinttal támogatja az országos közművelődési tanács. a tit országos központja természettudományos előadásokat szemléltető audiovizuális eszközöket bocsát a nemzetiségi báziskönyvtárak rendelkezésére.

a nemzetiségi munkabizottság, amelynek a tit országos központjának és a nemzetiségek szövetségeinek képviselői a tagjai - figyelemmel kíséri és támogatja az ezután megalakuló megyei nemzetiségi munkabizottságok tevékenységét, javaslatokkal, előadói segédanyagokkal, módszertani kiadványokkal segíti a nemzetiségi előadók munkáját, a tit-szervezetek nemzetiségi ismeretterjesztő tevékenységét. évenként elemzi az együttműködési megállapodásban foglaltak végrehajtásának tapasztalatait és javaslatokat dolgoz ki a munka továbbfejlesztésére. az alakuló ülésen megvitatták és elfogadták a nemzetiségi ismeretterjesztés idei munkatervét. ezek alapján az ünnepi könyvhéthez kapcsolódóan előadásokon ismertetik a német nemzetiségi irodalmat, ezenkívül a szlovák néprajzi-honismereti vándortábort is bekapcsolják az ismeretterjesztő tevékenységbe. Baján június 30-án a II. országos délszláv folklór fesztiválon megtárgyalják a nemzetiségi előadócsoportok tevékenységének tapasztalatait. román nyelven is megemlékeznek a magyar tanácsköztársaság megalakulásának 60. évfordulójáról, valamint a magyarországi román nyelvű általános iskolai tanárképzés harminc évéről.

/mti/

--

14.50/p

-25-

1510/07

bb.32. nemzetiségi ifjúsági napokat rendeznek baranyában - a kisz is bekapcsolódik a nemzetiségi anyanyelv ápolásába és a hagyományok őrzésébe

igó/st/p di

1979. február 1.

Legnagyobb nemzetiségi megyénk -baranya - a kisz bizottsága elhatározta, hogy a jövőben az ifjúsági szervezetek is részt vállalnak a nemzetiségi anyanyelv ápolásából és a nemzetiségi hagyományok őrzéséből. a testület pécsen tartott csütörtöki ülésén elmondták, hogy a megye 230 községében élő németek és a 120 községben élő délszlávok 40-45 százaléka tartozik a fiatal korosztályokhoz. sajátos gondjaik megoldásában fontos szerepe van a kisz-nek.

az ülésen megvizsgálták a mohácsi járás nemzetiségi ifjúságának helyzetét. megállapították, hogy a német és a délszláv kiszes fiatalok becsülettel teljesítik a kisz-tagsággal vállalt kötelezettségeiket. arányos a képviselők az ifjúsági szövetség valamennyi vezető testületében. a kisz járási bizottságának 13 tagja közül 9 nemzetiségi fiatal, a járás területén működő 66 kisz-alapszervezet közül minden másodikat német, illetve délszláv nemzetiségű titkár irányítja. a kisz-szervezetek szívesen vállalkoznak az élő népszokások ápolására, illetve a régiek korszerű formában való felújítására.

a mohácsi járásban szerzett tapasztalatok és a vita során elhangzott javaslatok alapján fogalmazta meg a bizottság a teendőket. elhatározták, hogy a kisz arra ösztönzi a fiatal nemzetiségi értelmiségieket: vállaljanak nagyobb részt az anyanyelvi kultúra ápolásából. a pécsi középiskolák pályaválasztási nyílt napok szervezésével járulnak hozzá a nemzetiségi óvónők létszámhiányának enyhítéséhez. a fiatal szülők szemléletének formálásával elősegítik, hogy mind többen irassák be gyermekeiket a nemzetiségi nyelven oktató általános iskolákba. anyanyelvük használatára ösztönzik a fiatalokat az ifjúsági szövetség rendezvényein is. a „baranya ifjúsága” című lapban időnként nemzetiségi oldalt szerkesztenek. 1979 őszén nemzetiségi ifjúsági napokat szerveznek a mohácsi járásban, fórumot teremtenek a nemzetiségi művészeti együttesek számára, s rendszeres időközökben megtartják a nemzetiségi fiatalok szavalóversenyét bolyban.

/mti/

.-

14.55/p

-26-

15.10
107

bb.33. idén is gazdag program várja a látogatókat -sajótájékoztató az ndk centrumban

t da/pr/p di

1979. február 1.

három évforduló, az ndk, valamint a kgst megalakulásának 30. és a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója áll a budapesti ndk kulturális és tájékoztató központ idei terveinek középpontjában - mondotta csütörtöki sajtótájékoztatóján dieter henze igazgató.

az ndk megalakulásának 30. évfordulója alkalmából barátsággi hetet rendeznek baranyában, a megye ndk-beli testvérmegyéjével, schwerin-nel közösen. az érdeklődők kiállításon, filmvetíté- sen, előadáson ismerkedhetnek meg a baráti szocialista ország életével, eddigi eredményeivel, feladataival. az ndk-ról szóló előadások sorában többek között a nőpolitikáról, a dolgozók tervezésben és vezetésben való részvételéről, valamint művelődéspolitikai kérdésekről hallhatnak majd a látogatók. a szocialista országok budapesti kulturális intézményeivel közösen emlékeznek meg a kgst megalakulásának évfordulójáról. ugyancsak közös rendezvényen köszöntik a fővárosi művelődési házban a magyar tanácsköztársaság kikiáltását.

színes programmal köszöntik a nemzetközi gyermekévet is: a tervek szerint májusban günter dicke lírikus két gyermekfilmjét mutatják be, a nyáron pedig a „szerencse, vagy szerencsétlenség” gyermeknek lenni, című karikatúra kiállítást nyitják meg.

február 20. és 22. között rendezik meg az amatőrfilm napokat, amelyen ndk-beli és magyar amatőrfilmeket mutatnak be, s az érdeklődők kérdéseire hermann otto lauterbach, az ndk amatőrfilm szövetségének elnöke, a filmművészeti főiskola docense válaszol majd. a hangversenyeken - a jól bevált hagyományokhoz híven - többnyire fiatal ndk-beli és magyar művészek lépnek fel, s egyaránt szóhoz jut a komolyzene és a „könnyű muzsa”.

a változatos program valószínűleg az idén is sok érdeklődőt „vonz”, majd az ndk-centrumba tavaly 1500 különféle rendezvényt tartottak, amelyen negyedmillió magyar állampolgár vett részt./mti/

.-

15.05/p

-27-

15.10
107

bb.34. óvári miklós látogatása fővárosi oktatási intézményekben
t gy/pá/pr/p di 1979. február 1.

óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön felkeresett több fővárosi közoktatási intézményt.

a látogatás a budapesti pártbizottságon kezdődött, ahol a kb titkárát méhes lajos, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság első titkára fogadta. király andrásné, a pártbizottság titkára tájékoztatta a szakoktatás helyzetéről, a művelődési ágazat vi. ötéves tervének előkészítéséről. jelenleg budapesten a szakmunkásképző intézetek 140 szakmában képezik a jövő szakmunkásait. 1978. szeptemberétől összesen 23 szakközépiskolában 31 szakma elsajátítói új tantervek alapján, érettségivel záruló képzésben részesítik.

a továbbiakban óvári miklós ellátogatott az újpesti Landler jeno gépészeti és híradástechnikai szakközépiskolába, ahol bartos livia igazgató ismertette az oktatási feladatokat. az angyalföldi 21-es számú katona józsef ipari szakmunkásképző intézetben kovács menyhért igazgató kalauzolásával tájékoztató az intézmény felszereltségéről, az oktatómunkáról.

végül a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságán a fővárosi iskolai pártszervezetek képviselőinek, a közoktatás fővárosi és kerületi vezetőinek kommunista aktíváértékezetén óvári miklós időszerű belpolitikai, kulturális és közoktatási kérdésekről tartott előadást./mti/

bb.38. rattner rezsóné,
mm/pr/p di

1979. február 1.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje, aki 1936-tól volt a párt tagja, életének 74. évében elhunyt. temetése február 5-én, hétfőn délután 2 órakor lesz az újpesti megyeri uti temetőben.

az mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

15.18/p

1545
207

--

-28-

bb.36. felavatták a kazincbarcikai új telefonközpontot
kör/st/p di 1979. február 1.

csütörtökön átadták rendelkezésének az országos távhívó hálózatba bekapcsolt kazincbarcikai új telefonközpontot. a több mint száznyolcvanmillió forintos költséggel létesített crossbar telefonközpont négyezer állomás bekapcsolását teszi lehetővé. jelenleg több mint ezerkétszáz állomás működik, s az idén további nyolcszáz előfizetőt kapcsolnak be. javult a környék telefonhívásának helyzete is, mert több településen, így sajószentpéteren, putnokon, rudabányán, edelényben félautomata berendezéseket helyeztek üzembe és annak kezelői is közvetlenül hívhatják a távhívásba bekapcsolt városokat és községeket. a helyi beszélgetéseket megkönnyítésére kazincbarcikán husz nyilvános telefonállomást is felszereltek.
/mti/

--

bb.39. újabb clasp óvoda székesfehérvárott
dáv/st/p di 1979. február 1.

százötven kisgyermek nevelését, oktatását, gondozását tudják megoldani abban a clasp könnyűszerkezetes építési módszerrel készült óvodában, amelyet csütörtökön adtak át székesfehérvárott, a hosszúsztatér uton. székesfehérvár második clasp rendszerben épült könnyűszerkezetes óvodáját nem egészen egy esztendő alatt szerelték össze. a színes, csupa üveg épületben hat foglalkoztatóterem várja a kicsinyeket, akik a jövő héten vehetik birtokukba az óvodát. átadásával felhérváron az óvodáskorú gyerekek nyolcvanöt százalékát tudják elhelyezni a gyermekintézményekben. az óvodai ellátottság további javítására az idén további két, egyenként kétszáz apróságot befogadó clasp óvodát építenek a városban, s óvodává alakítják át egy munkásszállás épületét is./mti/

--

bb.40. két évi fegyház csalásért
cser/kz/p hgy 1979. február 1.

két évi fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélt egy csalót - lakatos jános, 35 éves győri lakost - csütörtökön a győri megyei bíróság. a bűncselekmény sorozatot 1978 nyarán követte el. kölcsönöket vett fel hiszékeny emberek től, s ezeket nem fizette vissza. vásárolt egy használt gépkocsit is, de azt se fizette ki. eközben bőr árukkal is üzérkedett. munkahelye nem volt. a csaló munkakerülőt a győri megyei bíróság két évi fegyházra ítélte, s 4 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ítélet jogerős./mti/

--

15.25/p 10.10

1600

-29-

bb 35. ösztönző hitelek a gazdaságosság javítására - az mnb elnökének sajtótájékoztatója

t sl/s um pp di

1979. február 1.

a magyar nemzeti bank az idén elsősorban a gazdaságos termékszerkezet kialakítását, jövedelmező termékek termelését segíti hitelekkel - mondta csütörtöki sajtótájékoztatóján timár mátyás, az mnb elnöke. az év folyamán összesen legfeljebb 26 milliárd forint hitelt nyújthat a bank beruházásokra. az iparban, az élelmiszeriparban és az építőiparban a korábban aláírt hitelszerződések idei folyósítása nagyjából már kimeríti a hitelképességeket, új hitelszerződések megkötésére csak kivételes esetekben kerülhet sor. a mezőgazdaságban, a közlekedésben és a kereskedelemben kisebb ugyan a bank előzetes elkötelezettsége, a lehetőségek azonban itt is szűkösebbek a tavalyinál. csak azokhoz a fejlesztésekhez nyújthatnak hitelt, amelyek a szigorúbb követelmények alapján a népgazdaság egyensúlyi helyzetét, a gazdaságos termékszerkezet kialakítását segítik.

a kormány lehetővé teszi, hogy az exportfejlesztésre szánt 45 milliárd forintos hitelkeretet /amely már kimerült/ 1980-ig 6-10 milliárd forinttal felemeljék. ebből a keretből az idén főként olyan fejlesztéseket segítenek, amelyek legkésőbb 1980 végéig üzembe helyezhetők és legalább 1981-től többletárualapot szolgáltatnak exportra. elsősorban a kisebb és a közepes vállalatoktól várják a hitelpályázatot, mivel nem lehet szó nagy építkezéssel járó, hosszabb idejű fejlesztésekről. olyan gépi berendezések üzembehelyezését szorgalmazza a bank, amelyek lehetővé teszik a minden piacon exportképes áruk gazdaságos termelését. az exporthitelek egyik lényeges, új feltevése, hogy a vállalati befektetés a tiszta devizabevételtől a korábbi öt év helyett három év alatt megtérüljön.

a nemzeti bank azoknál a vállalatoknál, amelyeknek kölcsönt nyújtott, folyamatosan figyelemmel kíséri a fejlesztési célú pénzforrások alakulását. ha e források nagyobbak lettek, mint amit a kölcsönszerződésben annak idején meghatároztak, akkor a vállalatokkal való egyeztetés alapján ezt a többletet is felhasználják a fejlesztések finanszírozásában. így mód nyílik arra, hogy csökkentsék a vállalatnak nyújtott kedvezményeket és a felszabaduló összegeket más fontos célra használják fel.

/folyt.köv./

- 30 -

15.30/um

16.10 *lc*

16¹⁰

bb 35. /ösztönző hitelek...1.folyt./um

a bank a forgóeszköz hitelezést is szigorítja, ezzel ösztönzi a vállalatokat az indokolatlanul megnövekedett készletek értékesítésére. hitelnyújtáskor megköveteli, hogy a korábbi években feleslegesen felhalmozódott készleteket felszámolják, reális készletekkel oldják meg termelési feladataikat.

a szabályozó-rendszer szigorítása egyes vállalatoknál átmeneti finanszírozási problémákat is előidézhet. indokolt esetben a bank átsegíti a vállalatokat az átmeneti nehézségeken. ha a vállalatnak határozott elképzelésen alapuló intézkedési terve van helyzetének megoldására, s biztosítja, hogy röviden pótolja hiányait, úgy erre az időre a bank biztosítja a szükséges hiteleket. meghatározott garanciák mellett akkor is meghitelezzi a nemzeti bank a veszteséget, ha azt a vállalat - reális intézkedéseivel - csak egy vagy két év alatt tudja rendbehozni. azokra a vállalatokra azonban, amelyek nem tudnak gyorsan alkalmazkodni az új helyzethez, ahol a megoldást csak alapos változtatásokkal, például kapacitások átalakításával, kiiktatásával lehet elérni, ott a szanalási eljárás szabályait kell alkalmazni.

timár mátyás arról is szólt, hogy tavaly lazult a vállalatok kapcsolataiban a fizetési fegyelem. gyakran fordult elő, hogy késve fizették ki az igénybe vett termékeket, szolgáltatásokat. a bank arra ösztönzi a vállalatokat, hogy az eladók jobban éljenek lehetőségeikkel, például az előzetes fedezetbiztosítással, a kintlévőségek meghitelezésének igényével. az mnb a forgóeszköz és a beruházási hitelek elbírálásakor a vállalati hitelképességet is alaposabban figyelembe veszi. ha tartós fizetési zavarokat tapasztal, arról tájékoztatja a vállalat felügyeleti szervét és intézkedését kéri a zavarok okainak megszüntetésére.

a külgazdasági kapcsolatok pénzügyi vonatkozásairól szólva az mnb elnöke rámutatott a világpiac kedvezőtlen alakulására. az általában szűkülő értékesítési lehetőségek tavaly önmagukban is nehezítették exportunkat, s további nehézségeket okozott, hogy belső gazdasági problémáink miatt a tőkés államok protekcionista intézkedéseket hoztak exportunk korlátozására. kedvező jelenség viszont, hogy külkereskedelmi cserearányaink - ha minimális mértékben is - de javultak tőkés külkereskedelmünkben. a kedvezőtlen világpiaci helyzet hatásai a devizapiacra is érezhetőek voltak. a nagyfokú bizonytalanság megnyilvánulást egyrészt az árfolyam-ingadozásokban, másrészt nagy kamatkülönbségeket idézett elő.

/folyt.köv./

- 31 -

15.35/um

16.10 *lc*

16¹⁰

bb 35. /össztönzõ hitelek....2.folyt./um

a tartós árfolyamárnyok nyomon követésére a magyar nemzeti bank 1978-ban hat alkalommal módosította egyes tőkés valuták forintárfolyamát, ami együttesen a forint 3,5 százalékos felértékelését jelentette a kereskedelmi elszámolásokban. a kgst-országok kollektív valutájának, a transzferábilis rubelnek az árfolyamát 1978. január 1-én 35 forintról 33,50 forintra, majd november 1-én 32 forintra módosították. ezt a kgst-ben érvényesülő árak emelkedése tette szükségessé.

timár mátyás utalt külföldi hitelek felvételére, amelyeket a sajtóból a közvélemény is ismer. a népgazdasági terv céljaival összhangban a bank az idén is folytatja ilyen hitelek felvételét. ismét igénybe kívánják venni a szovjetunió részéről rendelkezésre álló közép- és hosszulejáratu hitelt és élni akarnak a nemzetközi gazdasági együttműködési banknál meglévő hitellehetőségekkel is.

az mnb a nemzetközi pénzpiacon továbbra is felvesz közép-lejáratu pénzhiteleket, egyebek között kötvénykibocsátás segítségével. aláírás előtt áll egy 300 millió dolláros kölcsön-szerződés. a külföldről felvett hiteleket változatlanul olyan célokra fordítják, amelyek elősegítik a világpiacon követelményekkel összhangban lévő gazdasági szerkezet kialakítását. az ilyen befektetések egyben megteremtik a felvett hitelek visszafizetésének lehetőségeit is.

házánk nemzetközi idegenforgalmát jellemezve szólt az igen számottevő mennyiségi növekedésről, tavaly csaknem 17 millió külföldi járt hazánkban, 36 százalékkal több, mint egy évvel korábban. tizenkét millióan a kgst-országokból, több mint három millióan jugoszláviából és csaknem kétmillióan a tőkés országokból érkeztek. külföldre majdnem 5,5 millió magyar utazott, 16 százalékkal több, mint 1977-ben. az idegenforgalomból származó devizabevételek összege körülbelül 24 százalékkal haladta meg az 1977 évit. a bevételeknek csaknem felét, ezen belül a konvertibilis valutáknak több mint kétharmadát a kiutazó magyarok valuta ellátására fordították. a kötelező valutabeváltás eltörlése hozzájárult a tőkés országokból hozzánk látogatók számának erőteljes növekedéséhez, utazási irodáink fokozott üzleti munkájának eredményeképpen pedig sikerült pótolni a kötelező beváltás eltörléséből származó bevétel-kiesést.

/folyt.köv./

- 32 -

15.40/um

16.10

16.10

bb 35. /össztönzõ hitelek....3.folyt./um

sõt az előző évek visszaesése, illetve stagnálása után tőkés devizabevételeink összege 5 százalékkal több volt, mint 1977-ben. a kötelező valutabeváltás eltörlésének pozitív gazdasági hatása azonban teljes egészében csak több év távlatában bontakozhat ki. ami jugoszláviát illeti, az onnan érkező turisták száma ugrásszerűen megnőtt, a tőlük származó devizabevételeink azonban jelentősen visszaestek. a kötelező valutabeváltás eltörlése tehát ebben a viszonylatban egyelőre kedvezőtlen hatású volt.

az utasforgalom nagymértékű emelkedésével gyakoribbakká váltak a spekulációs jelenségek, amelyeknek visszaszorítására megfelelő intézkedésekre kerül majd sor - mondotta timár mátyás, a magyar nemzeti bank elnöke. /mti/

bb 37. tanácsülés a iii. és az v. kerületben...

t bp/tr um pr d

1979. február 1.

a teendőket rangsorolva a fejlesztési alap döntő hányadát a legfontosabb feladatok megoldására használják fel, illetve tartalékolják. más más megfogalmazásban, de a lényegét illetően egyaránt így döntöttek a iii. és az v. kerületi tanácscsütörtöki ülésén, amikor a városrészek idej beruházási és felújítási teendőit vitatták meg.

óbudán például a rendelkezésre álló összegnek majdnem a felét a jövőre megépítendő, új tudógondozó és szűrőállomás létesítésére tartalékolják. ez azonban nem jelenti azt, hogy a lakosság egészségügyi ellátásában oly fontos létesítmény ügyében az idén nem történik semmi. dolgoznak már a tervezés és a kivitelezés előkészítésén, s ha a fővárosi tanácstól megkapják a korábban megígért segítséget, akkor 1980 végére a beruházás megvalósulhat. a belvárosban a kerület fejlesztési alapjának több mint 80 százalékát a bástya utcai óvoda építésének folytatására fordítják. a fennmaradó összegből az egészségügyi és szociális ellátást javítják, illetve iskolákat korszerűsítnek. egy intézménybe vonják össze például a gyermekorvosi rendelőket, gyermekfogászatot alakítanak ki egy régi felnőtt körzeti orvosi rendelő helyén, és bővítik a kálvin téri bölcsődét.

/folyt.köv./

- 33 -

15.45/um

16.10

16.10

bb 37. /tanácsülés...1.folyt./um

felújítási, korszerűsítési munkákat kezdenek meg két általános iskolában, s folytatják az eötvös gimnázium homlokzatának „ujjávávarázsolását”, tervben felül társadalmi segítséggel szeretnék tető alá hozni a városrész öregjeinek második napközi otthonát. Óbudán folytatják a dömös utcai iskola tornatermének építését, befejezik a barátság parki uttoró és ifjúsági tábor kialakítását, korszerűsítene két bölcsődét, s egy óvodát is a városrészben. kommunális beruházásként a ill. kerület több utcájában fejezik be az elektromos és a vízhálózat tavalay megkezdett bővítését, a belvárosban pedig két utca burkolatának felújítását végzik el. /mti/

--

bb 42. nagy jános

mm um pr hgy

1979. január 1.

külügyminiszter-helyettes január 30-n és 31-én látogatást tett Londonban, ahol eszmecsere-t folytatott reginald hibbert brit külügyminiszter-helyettes-sel a magyar-angol kapcsolatokról és nemzetközi kérdésekről. /mti/

--

bb 43. magyar-kubai barátsági gyűlés szentesen

dén/um st hgy

1979. február 1

a hazafias népfront csongrád megyei bizottsága csütörtökön magyar-kubai barátsági gyűlést rendezett szentesen a kubai forradalom győzelmének 20. évfordulója alkalmából. a gyűlésen mag pál országgyűlési képviselő, a szentesi baromfi-feldolgozó vállalat igazgatója méltatta a kubai forradalom jelentőségét, a kubai nép szocialista építőmunkájának eredményeit, a magyar és a kubai nép barátságát. részt vett és fel-szólt a barátsági gyűlésen josé elias planells, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára is. /mti/

--

- 34 -

15.55/um

16.10

16.30

bb 41. környezetvédelmi vizsgálat a balatonnál - az ensz megbízásából

szé/um st hgy

1979. február 1.

a balatonnak és vidékének környezetvédelmi vizsgálatáról tanácskozott csütörtökön veszprémben az ensz európai gazdasági bizottsága mellett működő környezetvédelmi tanácsadó szervezet magyarországi munkacsoportja, dr. láng istvánnak, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettesének elnökletével. az egyes országoknak kutatási célra kijelölt mintegy 60 témából a magyarországi munkacsoportnak a környezetvédelem gazdasági hátterének vizsgálata jutott feladatul. a vizsgálat modell-területének a balatont és vizgyűjtő területét választották, s a munkára hároméves programot dolgoztak ki. a mostani ülésen a munkacsoport egyéves működésének tapasztalatait és a közeljövő feladatait vitatták meg. megállapították, hogy az eddigi vizsgálatok és résztanulmányok csak a munka kezdetét jelentik. az eddigi tapasztalatok alapján az ülés résztvevői javasolták, hogy a balaton körzetében ne csak a természetvédelemmel, hanem a környezetvédelemmel is hatósági jogkörben foglalkozzanak. /mti/

--

bb 44. az országos átlagnál gyorsabb ütemben - a mém és bács-kiskun megye vezetőinek tervegyeztető megbeszélése

Lász-kz/mn é um hgy

1979. február 1.

azonos színvonalú eszközellátottságot feltételezve is az országos átlagnál gyorsabb ütemben növekszik bács-kiskun megye mezőgazdasági termelése, s ezt a vidék sajátos természeti adottságainak példászerű hasznosításával érik el - hangoztatták csütörtökön kecskeméten, a mém és bács-kiskun megye vezetőinek tervegyeztető megbeszélésén. a tanácskozáson, amelyen részt vett román pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter is, elismeréssel szóltak arról, hogy a megye mezőgazdasági üzemi vezető szerepet vállaltak különböző ipanszerűen szervezett termelési rendszerek kidolgozásában, meghonosításában és a helyi erők mozgósításával is sokat tesznek a még hiányzó ipari háttér megteremtéséért. így épül, részben a termelő üzemek összefogásával, a bajai huskominát is. a helyi források azonban mint ebben a tanácskozáson egyetértettek, nem elégségesek például a sütőipar és a tejipar kívánt mérvű fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

- 35 -

16.15/um

16.35

bb 44. /az országos átlagnál...folyt./um

bács-kiskun megye az ország zöldségeskertje, s így rendkívül nagy jelentőségű, hogy az utóbbi években ez az ágazat is gyors fejlődésnek indult. a zöldségtermő terület még az elmúlt évben is növekedett, s így az idén már több mint 21 500 hektáron termelnek majd a megyében zöldségféléket részben friss fogyasztásra, részben a konzervipar ellátására. nincs megoldva viszont a táj híres szőlő- és gyümölcskulturájának kívánt mérvű fejlesztése. a terv szerint 1979 végéig esedékes szőlő- és gyümölcsstelepítéseknek alig a 10 százaléka valósult meg, noha ugyanakkor a vártnál gyorsabb mérvű a meglévő szőlőkertek és gyümölcsösök pusztulása. jelenleg már évente átlagosan 1500-3000 hektár ugynevezett „gyalogművelésű”, szőlővel és gyümölcsösökkel csökken a termőterület. /mti/

--

bb 45. megkezdődött az apadás - szétverték a balsai jégtorlaszt - belviz 167 000 hektáron

i sb-kör-kal-cser/pá um pp hgy 1979. február 1.

a csapadék mérséklődésével csökkent a megáradt folyók vizutánpótlása, s a felső szakaszokon általában megkezdődött az apadás. a tiszta legfelső szakaszán, tiszabecsnél csaknem ugyanolyan gyorsan huzódott vissza medrébe a víz, mint amilyen hirtelen megáradt, mert egy nap alatt 284 centiméterrel csökkent a vízszint. a zagyva tarnaméránál az árhullám tetőzése óta 134, a tur garbolcánál 80, a kraszna ágerdőmajornál 31 centiméterrel apadt. csökkent a víz a szamos és a sajó felső szakaszán, s a bodrogon felsőberekkinél a maximumot 33 centiméterrel meghaladó tetőzés óta csütörtökön délutánra 10 centiméterrel apadt a folyó.

a tiszta árhulláma csütörtökön vásárosnamény térségében tetőzött 854 centiméteres vízszinttel, ami mintegy 60 centiméterrel kevesebb a maximumnál. a középső és alsó szakaszon még tovább árad a folyó. az előrejelzések szerint várhatóan hétfőn tetőzik az árhullám tokajnál. a hármas-körös tetőzése szarvasnál péntekre vagy szombatra várható 870 centiméteres vízszinttel, ami 80 centiméterrel kisebb az eddigi mért legmagasabb vízállásnál.

/folyt.köv./

- 36 -

16.25/um

1640

bb 45. /megkezdődött az apadás...folyt./um

sikerrel járt a tiszta felső szakaszán a mintegy 3 kilométer hosszú balsai jégtorlasz ellen bevetett jégtörőhajók és robbantó-brigádok munkája: szétverték a torlaszt, s a megbontott jég heves zajlással levonult. gondot okozott a jég nyugat-magyarországon is, a rába középső és alsó szakaszán, amelyen több mint 20 kilométer hosszú jégmező, árpás térségében pedig több kilométeres jégtorlasz keletkezett. ezért a győri vízügyi igazgatóság két kis jégtörő hajót vezérelt a veszélyeztetett térségbe, hogy a jég megbontásával szabad utat nyissanak az áradó víznek.

a tiszta völgyében 4200 vízügyi dolgozó vigyázza készült-ségben a megáradt folyókat, összesen 2150 kilométer hosszú védvonalon. harmadfoku készült-ségben őrzik a tiszát vásárosnamény és tokaj között, a bodrogot, a kraszrát, a lónyai csatornát, a zagyva alsó szakaszát, a berettyót, a sebes-, a fehér-, a kettős- és a hármas-köröst összesen 800 kilométer hosszú védvonalon. a bodrognál töltésmagasításra is sor került. az árvédekezők munkáját 370 gépjármű és építőipari gép, valamint 9 jégtörő hajó segíti.

az utóbbi 24 órában a belviz már lassabban, mintegy 7000 hektárral terjeszkedett, s így jelenleg összesen 167 ezer hektárt borít, ebből 45 ezer hektáron a vetést. a gyulai, a nyíregyházi, és a debreceni vízügyi igazgatóság harmadfoku belvizvédelmi készült-séget tart. békésben nem rosszabbodott és nem is javult a helyzet. nagykamaráson, almáskamaráson és kunágotán még mindig nagy erőkket védekeznek a lakóházakat fenyegető víz ellen. borsodban viszont a megáradt patakok visszahúzódtak medrükbe, s így az elöntött területekről is jórészt levonult a víz. a belvizvédekezésben országsszerte 2800-an vesznek részt. a munkájukat segítő 214 szivattyuteleppel és 112 hordozható szivattyuval másodpercenként 450 köbméter vizet emelnek át a belvízcsatornákból a folyókba. /mti/

--

- 37 -

16.30/um

1645

bb 46. szociális-kulturális központ a debreceni gördülő-
csapágy művekben

szü/um kz hgy

1979. február 1.

csaknem 40 millió forintos költséggel épült szociális-kul-
turális központot vettek birtokukba csütörtökön debrecenben
a magyar gördülőcsapágy művek dolgozói. az új létesítmény je-
lentősen javítja a körülbelül 4000 munkást foglalkoztató nagy-
üzemben a szociális ellátást és a munkahelyi művelődés felté-
teleit. a központ rendelőkintézetében az üzemorvosi vizsgálá-
tok mellett bel-, bőr- és ideggyógyászati, valamint fogászati
szakrendelő is működik. emellett korszerű laboratórium, fek-
tető és munkaalkalmasság vizsgáló is rendelkezésre áll.

az épületben kapott helyet a 10 ezer kötetes könyvtár,
az olvasószoba, öt szakköri, illetve próbaterem. a kulturális
és szórakoztató programok lebonyolítására 700 személyt befoga-
dó nagytermet alakítottak ki. /mti/

--

bb 47. dzsomart szőnyege - kazah mesejáték budapestben a
gyermekszínházban

t me/fe um pr hgy

1979. február 1.

jurták, sátrak, a kazah sztyeppék hangulata a budapesti
gyermekszínház színpadán: a csütörtökön bemutatott „dzsomart
szőnyege” című mesejáték díszletei, piros sándor tervei sze-
rint készültek. a szovjet szerzők: abgyilla tazsibajev és
grigorij rosal kazah legenda alapján írt művét seregi lászló
meghívott vendégként állította színpadra. dzsomartot, a hű
szerelmest ujlaky károly, szerelmesét neszvelldát miklósy judit,
ellenfelét gauhardász fejedelemnőt balogh zsuzsa kellette élet-
re. a zenét balázs árpád, a verseket gyárfás endre szerezte
a szerelem és a szabadság eposzához, amelynek ősbemutatója
1945-ben, alma atában volt. magyar nyelven néhány évvel később
az akkori ifjúsági házban adták elő a darabot. mai színpad-
ra juhász istván alkalmazta, sik endre fordításának felhasz-
nálásával. /mti/

--

- 38 -

16.40/um

16⁵⁰

bb 48. elhunyt erdélyi mihály

k cs/tr um pr hgy

1979. február 1.

83 éves korában elhunyt erdélyi mihály nyugalmazott szín-
igazgató és zeneszerző.

erdélyi mihály a hajdani külvárosi „filléres” színházak:
az óbudai kislelő, az erzsébetvárosi, a józsefvárosi és a
márkus parkszínpad igazgatója, számos operett librettójának
és zenéjének szerzője, népszerű dalszerző volt. a neves szín-
házi szakembert egykor „a szegények színgazgatója”, néven
is emlegették. nyári műsoraiban felléptette a legjelesebb mű-
vészeket, közöttük csontos gyulát, jávor pált, gózon gyulát,
latabár kálmánt és honthy hannát.

temetése február 7-én délelőtt 11 órakor lesz a rákos-
keresztúri temetőben. /mti/

--

bb 49. sajtótájékoztató a kki ezévi terveiről

t/mir/gg/rj pr hgy

1979. február 1.

szocialista országok balettfesztiválja budapestben, magyar
drámafesztivál a szovjetunióban, magyar színházi és zenei
napok lengyelországban, magyar hetek düsseldorfban, salzburg-
ban, isztambulban és tiszszabonban, filmnapok, vendégjátékok,
filmbemutatók, kiállítások európa és a világ nagyvárosaiban -
röviden így összegezhető nemzetközi kulturális kapcsolataink
ezévi programja, amelyről csütörtökön tájékoztatták a sajtó
képviselőit a kulturális kapcsolatok intézetének vezetői.

évről-évre bővülő, gazdagodó kulturális kapcsolataink ke-
retében ma már 14 szocialista országgal, a fejlett tőkés or-
szágok többségével és 40 fejlődő országgal vannak érvényes
államközi egyezményeink, s kulturális együttműködésünk konkrét
formáit is meghatározó munkaterveink. a külföldi magyar intézetek
pedig - Európától Indiáig - kilenc ország fővárosában adnak
képet rendszeresen hazánk kulturális életéről az érdeklődőknek.
/folyt.köv./

16.45 rj

17¹⁵

17.50

-39-

bb. 49. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

a legsokoldalubb együttműködés a szocialista országokkal meglevő kapcsolatainkat jellemzi. ezekből az országokból az idén is együttesek egész sora érkezik majd vendégszereplésre hazánkba. a szovjetunióból egyebek között a moszkvai nagyszínház, az észti opera- és balettszínház balettegyüttese, valamint az obrazcov bábegyüttes lép majd fel budapesten. csehszlovákiából a prágai nemzeti színház együttesének, az ndk-ból a drezdai filharmónikusok zenekarának és a deutsche staatsoper balettkarának, lengyelországból a mazowsze népi együttes, bulgáriából a szófiai opera balettegyüttesének vendégszereplése kapott helyet az ideai tervekben és magyarországra várják a zágrábi komédia színház együttesét. viszonzásképpen az állami hangversenyzenekar a szovjetunióban, az állami bábszínház a drezdai ünnepi játékokon, a győri filharmónikusok zenekara lengyelországban, a józsef attila színház társulata bulgáriában, a budapesti filharmóniai társaság zenekara és a madách színház társulata jugoszláviában lép majd fel, mongóliában a magyar cirkusz társulat, vietnamban pedig a magyar néphadsereg művészegyüttesének vendégszereplését várják.

valamennyi külföldi magyar intézet megemlékezik móríc zsigmond születésének 100. évfordulójáról, s ez évi külföldi rendezvényeink sorában jelentős helyet foglalnak el a különböző kulturális, oktatási, tudományos-műszaki rendezvényekkel, kiállításokkal és filmbemutatókkal színesített komplex programok is.

a március végén sorra kerülő isztambuli magyar hét programján - a filmbemutatók mellett - a kodály vonósnégyes és a muzsikás együttes ad majd hangversenyeket, s külön kiállításon mutatkozik be a fiatal képzőművészek studiója is. a salzburgi magyar hetek eseményein a magyar állami operaház társulata a rádiózenekar, az éber vonósnégyes és a sebő együttes vesz részt, a filmbemutatókon meszáros mártá alkotásait, a kiállításokon pedig országgh lili festőművész munkáit és a magyar naiv művészek festményeit, szobrait láthatják az érdeklődők. a tervezett irodalmi est vendége örkény istván lesz és előadások hangzanak el a zeneoktatás kodály módszérével is. hasonló rendezvények szerepelnek az év őszére tervezett düsseldorfi magyar hét és a lisszaboni magyar kulturális napok programján.

/folyt.köv./

16.50 rj 17.10
17.20

-40 -

bb. 49. / sajtótájékoztató... 2. folyt./rj

erre az évre isztambulban, athénben, helsinki, róma, valamint az egyesült államokban, belgiumban, svájcban, brazilban és venezuelában terveznek magyar filmheteket. a tőkés és fejlődő országok közül az állami népi együttes irakban, a fálya együttes algériában, az állami bábszínház a londoni nemzetközi bábfesztiválon és dániában vendégszerepel majd. legjelentősebb képzőművészeti kiállításaink sorából is kiemelkedik a xv-xix. századi eruópai festészet címmel tokióban márciusban megnyitott festészeti kiállításunk, amelyet japán további három nagyvárosában is bemutatnak majd. ugyancsak egy hónap múlva brüsszelben és budapesten nyílik közös magyar-belga népvándorlásokori kiállítás. történelmi viseletek című kiállításunk színlelye manchester lesz, makrisz agamemnon szobrai pedig - ugyancsak márciustól - a görög nemzeti képtárban, magyarország bemutatkozik című történelmi kulturális és politikai vándorkiállításunkat pedig észak-afrika több országában is láthatják.

a hazai kulturális élet kiemelkedő külföldi rendezvényének ígérkezik a finn-magyar barátsági hét nagyszabású rendezvénysorozata, amelynek országaink kulturális kapcsolatainak fennállása 20. évfordulója ad majd különös aktualitást.

a kki vezetői elmondották azt is: e sokoldalú kulturális együttműködésnek köszönhető, hogy a világ számos országában, ahol hazánk szóba kerül, a hajdani gulyás-csikós romantika helyett ma már sokkal inkább a zeneoktatás kodály módszere, kiváló magyar művészek alkotásai, népművészetünk és kulturánk valódi értékei jutnak eszükbe a külföldieknek. /mti/

..-

- 41 -

17.00/rj 17.50
17.20

bb 50. jogpropaganda hónap komárom megyében

ber/um kz hgy

1979. február 1.

a jogi ismeretterjesztés egyre jobban az érdeklődés homlokterében áll. ugyanakkor a lakosság egy jelentős része a legalapvetőbb jogi kérdésekben is nagyon tájékozatlan. e helyzet változtatása a fő célja a csütörtökön megnyitott komárom megyei jogpropaganda hónapnak.

februárban több mint 250 jogi előadást tartanak a megyében, s ezekkel elsősorban azt akarják elérni, hogy a lakosság tisztában legyen azzal, milyen hivatalos ügyeit bízhatja az egyre szélesebb körben tevékenykedő üzemi jogsegélyszolgálatra. ezzel a munkaidőkieséseket is szeretnék csökkenteni. reprezentatív felmérések bizonyítják ugyanis, hogy a lakosság mintegy fele munkaideje alatt intézi hivatalos ügyeit. pedig a tanácsok és más szervek legalább hetenként egyszer hivatalos időn túl is tartanak ügyfélfogadást. a tanácsok ügyfélszolgálati irodájának és a jogsegélyszolgálatoknak a szorosabb együttműködésére tapasztalatcserét is szerveznek.

a hónap során a megye minden városában négy alkalommal rendeznek a tanácsok ügyfélszolgálati irodájában „jogi délutánt”, a vezető jogászok tartanak azonos témakörben ingyenes tanácsadást. egyiken a családjogi, a másikon az ingatlanokkal, illetve a lakásokkal kapcsolatos kérdések kerülnek napirendre. a harmadik a különböző végrendeleti, tartási- és öröklési témákkal, a negyedik pedig a táppénz, a nyugdíj, az üzemi balesetek és a foglalkozási betegségek tudnivalóival foglalkozik. a belügyminisztérium a társadalmi tulajdon védelméről szóló kiállítását vándoroltat a megyében. a „házi jogtanácsadó”, filmekkel kiállításokkal segíti a propaganda hónapot. /mti/

--

bb 51. a szövetkezeti együttműködésről tanácskoztak a tot és a szövosz vezetői

k jf/tr um sl hgy

1979. február 1.

javult a termelőszövetkezeti tagság áruellátása, erősödtek a szövetkezetek közötti társadalmi kapcsolatok, s mind szélesebb körű együttműködés alakult ki a közművelődéspolitikai feladatok megvalósításában -, ezt állapították meg a tot és a szövosz vezetői csütörtöki együttes értekezletükön, amelyen a tsz-ek és a fogyasztási szövetkezetek együttműködésének helyzetéről és a további lehetőségekről tanácskoztak.

/folyt.kövm/

- 42 -

17.23/um 18.10

1485

bb 51. /a szövetkezeti ...folyt./um

a két vezető testület tanácskozásán nagy hangsúlyt kaptak az 1979. évi népgazdasági terv végrehajtásából következő feladatok. megállapodtak abban, hogy sajátos eszközeikkel segítik a zöldség-gyümölcsstermelés és felvásárlás szervezettebbé tételét, a szerződéses fegyelem erősítését és gondoskodnak a háztáji és a kisgazdaságok számára nyújtott segítség folyamatoságáról. további lehetőségek is kínálkoznak az együttműködés kiszélesítésére, egyebek között a termelőszövetkezeti tagok üzemi étkezésének megoldásánál és a falusi lakásépítkezések meggyorsításánál a lakásszövetkezeti forma fokozott hasznosításával.

a tot és a szövosz vezetői javasolják a megyei érdekképviseleti szervezeteknek, valamint a szövetkezeteknek, hogy folyamatosan egyeztessék programjaikat és rendszeresen határozzák meg a kölcsönös érdekeken alapuló feladatokat. /mti/

--

bb 52. magyar rendező vöröskeresztes filmjeinek nemzetközi sikere

dg/fe um pr hgy

1979. február 1.

„a gyermekért, mosolyáért - a világon mindenütt”, címmel készítettett filmet a vöröskereszt társaságok ligája a nemzetközi gyermekév alkalmából. a 15 perces rövidfilm magyar és bolgár szakemberek közös munkája, rendezője magyar: kárpáti györgy. ugyancsak ez a stáb állított filmemléket henry dunantnak, a vöröskeresztes eszme kezdeményezőjének, a mozgalom elindítójának születése 150. évfordulója alkalmából. a két film elkészültével befejeződött a két testvéri ország alkotóinak „vöröskeresztes együttműködése”,.

az 1971-es várnai nemzetközi vöröskeresztes filmfesztiválon hangzott el az a javaslat, hogy a mozgalom nemzetközi tevékenységéről évről évre készítsenek filmet. a magyar vöröskereszt indítványát a nemzetközi mozgalom vezetői örömmel fogadták és összesen hét magyar-bolgár koprodukcióra adtak megbízást. a feltételek megteremtése után 1973-ban indult meg a munka, amelyben bolgár részről sztojan enev és milan ognianov operátor valamint viktor csucskov és georgi genko zeneszerző vett részt.

/folyt.kövm/

- 43 -

17.30!um 18.10

1490

bb 52. /magyar rendező...folyt./um

10-15 perces kisfilmek évről évre a májusi nemzetközi vöröskereszt világnap témájához kapcsolódtak. a kis stáb valamennyi kontinensen, 36 országban forgattott az évek során és a filmkópiák bejárták az egész világot. százegy országban több mint 200 millió emberhez jutottak el, s szinte valamennyi televíziós állomás bemutatta azokat.

a sorozat befejezése alkalmából csütörtökön hantos jános a magyar vöröskereszt főtitkára ~~szóval~~ köszöntötte az arany jános utcai székházban az alkotókat és tolmácsolta a vöröskereszt társaságok ligája elismerő üdvözlését. /mti/

--

bb 53. kitüntetés

i ol/gg um hgy

1979. február 1.

az elnöki tanács dischka győzőnek, a textilipari kutató intézet nyugállományban lévő tudományos osztályvezetőjének a textiliparban kifejtett több évtizedes tevékenységének elismeréseként 90. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést csütörtökön nyújtotta át szabó imre könnyüipari miniszterhelyettes. /mti/

--

bb 54. üdvözlő távirat

gg um hgy

1979. február 1.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára táviratban üdvözölte bendzsedit, az algériai nemzeti felszabadítási front /fln/ pártja főtitkárává történt megválasztása alkalmából. /mti/

--

- 44 -

17.40/um

18.30

bb 55. csütörtökön nem sikerült - pénteken reggel újra megpróbálják a zsanai gázkitörés elfojtását

Lászlókz/be um hgy

1979. február 1.

csütörtökön még eredménytelenül küzdöttek az óriási erővel magasba törő lángokkal a zsanai gázkitörés elfojtásával megbízott tűzoltók és speciális képzettségű kitörésvédelmi csoportok. mindegyik kísérletet a több irányból is táplált oldallángok hiúsították meg: ezek újra és újra be-robbantották a fővezeték függőleges lángoszlopát. az utóbbit ugyanis egy-egy rövid időre sikerült eloltani. napközben újabb intézkedések történtek azzal a céllal, hogy megoldják az ugynevezett kutakna megközelítését. árokásó gép bevetésével és természetesen vízfüggöny védelme mellett 100 méter hosszú folyosót képeztek ki erre a célra. ez se hozta meg a várt eredményt, ezért a munka irányítói úgy döntöttek, hogy péntek reggelre halasztják el az újabb elfojtási kísérletet. a csütörtökről péntekre virradó éjjel a tűzoltók új állásokat építenek ki a turboreaktív generátoroknak, hogy új helyzetből ostromolhassák intergázsal kevert víz- és légsugarakkal a lángtengert. /mti/

--

bb 56. időjárásjelentés

um hgy

1979. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. február 1-én este:

megnövekvő felhőzet

várható időjárás az ország területére péntek estig:

nyugat felől beborul az ég, sokfelé lesz eső, helyenként eleinte havazás, ónos eső. a déli-délnyugati szél, főként a dunántúlon lesz élénk, időnként erős.

a várható legmagasabb nappali hőmérséklet 3-8 fok között lesz. /mti/

--

- 45 -

18.30/um 19.10

18.30

bb 57. elutazott a bolgár állami tervbizottság elnöke ...

sl/z um hgy

1979. február 1.

csütörtökön elutazott hazánkból kiril zarev, a bolgár népköz társaság miniszterelnök-helyettese, az állami tervbizottság elnöke, aki huszár istvánnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az országos tervhivatal elnökének meghívására tartózkodott hazánkban. tárgyalásokat folytatott a gazdasági együttműködés időszerű kérdéseiről és továbbfejlesztésének 1981-85. közötti főbb irányairól.

kiril zarev látogatást tett az ikarus gyárban, a bolgár vendéget a ferihegyi repülőtéren huszár istván bucsuztatta. jelen volt vladimir videnov, bulgária budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 58. újabb tragédia a jégen

i km/z um hgy

1979. február 1.

borsod megyében a sajoszentpéter határában lévő patak jege beszakadt a 12 éves berkli zoltán és a 10 éves berkli attila sajoszentpéteri gyermekek alatt. mindketten a vízbe fulladtak.

x x x

az újabb szomorú tragédia is arra figyelmeztet, nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy az olvadó, egyre vékonyodó jégen életveszélyes a csuszkaálás. az iskolából kiszabaduló gyerekek mégis legtöbbször meggondolatlanul, felügyelet nélkül merészkednek a befagyott vizekre.

csak akkor szabad a téli sportok örömeinek hódolni a jéggel borított vízfelületeken, ha a jég kellő szilárdságu, nem mozog, nem olvad. a vízi szerencsétlenségek halálesetek, legtöbbször megelőzhetők lennének, ha a felnőttek, köztük elsősorban a pedagógusok és a szülők minden felelőtlenül jégre merészkedő fiatalot figyelmeztetnének a veszélyre. az emberéletért közösen vállalt felelősséggel, s az időben elhangzó intő szóval lehet csak elérni, hogy a téli sportok örömei ne válhassanak tragédiává. /mti/

19.15/um

- 46 -

1930

bb 59. elhunyt szávai nándor

i dg/cs um di

1979. február 1.

mély fájdalommal tudatjuk, hogy életének 73. évében elhunyt szávai nándor kossuth-díjas pedagógus, író, műfordító, és irodalomtörténész. halála súlyos veszteség a magyar kulturális életnek. temetéséről később intézkednek.

oktatási minisztérium

budapest főváros tanácsa

x x x

szávai nándor 1906-ban zágrábban született. ötvös-kollégistaként budapesten kezdte meg, majd párizsban fejezte be egyetemi tanulmányait. előbb középiskolai tanárként dolgozott, majd 1946-ban a budapesti tankerület főigazgatójává nevezték ki. 1948 és 1950 között oktatásügyi államtitkárként tevékenykedett. részt vett az iskolák államosításában, az ifjúság szocialista szellemű nevelésének előkészítésében. sokat tett az uttörőmozgalom megszervezéséért, kibontakoztatásáért; e téren szerzett kiemelkedő érdemeiért kossuth-díjjal tüntették ki. gyakorló pedagógusként nemzedékek sorával ismertette és szerettette meg az irodalmat. első tanulmányai a nyugatban jelentek meg a francia irodalomról, majd a felszabadulás után pedagógiai tárgyú munkák egész sorával gazdagította a neveléstudományt. közülük a „rend és szabadság az iskolában”, című tanulmánykötet a legjelentősebb. műfordítói munkássága is maradandó értékű. tolmácsolásában tíz és százazrek ismerkedhettek meg voltaire, balzac, anatole france, aragon, camus, walter scott és virginia woolf műveivel. sokoldalú munkásságával az esszéirodalmat is értékes művekkel gyarapította: jean jacques rousseau-ról, valamint „tájak és emberek”, címmel tanulmánykötetei jelentek meg.

alkotó tevékenységét, kiemelkedő munkásságát államunk számos magas kitüntetéssel ismerte el. a kossuth-díjon kívül megkapta a munka érdemrend arany fokozatát, a magyar népköz társasági érdemérmét; tulajdonosa volt a felszabadulási jubileumi emlékéremnek. személyében nagy tudású, széles látókörű, sokoldalúan művelt nevelő, alkotó távozott az élők sorából. /mti/

- 47 -

19.28/um

200

bb 60. az 5500 elnémult fővárosi telefonból 4400 ismét működik
1 k/f/z um hgy 1979. február 1.

a folyamatos munka, eredményeként az elmúlt két nap alatt 4400 a kábelbeadások következtében elnémult, telefonállomást helyeztek ismét üzembe - közölte csütörtökön este a budapesti távbeszélő igazgatóság ügyelete.

az esőzés, a hirtelen olvadás következtében egy hete kezdődött tömeges kábelbeadás kedden, tetőzött, amikor is 5500 üzemenként fővárosi telefonállomást tartott nyilván a posta. a tömegzavar elhárítására megerősített szerelőgárda vonult ki, s ahol elegendő volt a vezetékek szárításával, sok helyen a kábelek cseréjével segítettek a bajon. csütörtökön is 32 brigád, köztük négy kábelépítő csapat dolgozott több tucat kábel-aknában, s a hibás szakaszok cseréjén. a telefonközpontok közötti összeköttetéseket mindenütt helyreállították, s mint a számokból is látható, az elromlott telefonállomások többségének a vonalait is rendbehozták.

jelenleg mindössze 5 beázott előfizetői kábel, - s emiatt a Lipót központ területén 500, a Zuglói központ területén 600 néma telefonállomás - ad munkát a hibaelhárítóknak, akik változatlanul folyamatosan dolgoznak, hogy a megígért időre, a hét végére felszámolják a beadás okozta telefonzavarokat. /mti/

bb 61. vízátfolyás, magas belvíz zavarja a közlekedést több megyében

1 k/f/z um hgy

1979. február 1.

csütörtökön este az előző napi és a reggeli állapotokhoz képest kedvező helyzetről számolt be az utinform. javultak a közlekedési lehetőségek, feltételek, a fagypontra felüli hőmérséklet, a derült idő eredményeként a látási viszonyok jók, a főutak burkolata nagyrészt száraz. az alsóbbrendű utak viszont az éjszakai havazás nyomán még sok helyen hókásások, síkosak, a Bükkben havasak.

borsod megyében a reggel még lezárt 5 összekötő utat a vízátfolyások megszűnése és az uttest rendbehozása után felszabadítottak, ismét megindult a közlekedés a Sajókaza-aggtelek-szín, a Vadna-sajóvelezd, a Szendrő-abod-edelény,

a Szirmabesenyő-sajóvámos és a Halmaj-abaujszántó közötti úton. a Sátoraljaujhely-zemplénagárd közötti utat viszont vízátfolyás miatt ugyancsak elzárták a forgalom elől, amelyet vajdácskán át terelőúton bonyolítanak le.

/folyt.köv./

- 48 -

21.10/um

21²⁰

bb 61. /vízátfolyás...folyt./um

békés megyében néhány helyen a magas belvíz akadályozza a közlekedést. emiatt van lezárva például a Kevermes-orosháza összekötő ut nagykamarás belterületén és a Gyula-csorvás közötti összekötő ut egy 400 m-es szakasza a 13. kilométer után. /mti/

bb 62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um hgy

1979. február 1.

30. felmentés
31. az anyanyelv hete - tit tájékoztató /4.jav./
32. nemzetiségi ifjúsági napokat rendeznek baranyában
33. sajtótájékoztató az ndk centrum programjairól
34. óvári Miklós látogatása fővárosi oktatási intézményekben
35. az mnb elnökének sajtótájékoztatója
36. új telefonközpont avatása Kazincbarcikán
37. tanácsülés a III. és az V. kerületben
38. elhunyt Raitner Rezsőné
39. újabb Olasp Óvoda székesfehérváron /5.jaf./
40. két évi fegyház csalásért
41. környezetvédelmi vizsgálat a Balatonnál
42. Nagy János külügyminiszter-helyettes londoni megbeszélései
43. magyar-kubai barátsági gyűlés szentesen
44. a Mém és Bács-Kiskun megye vezetői megbeszélése
45. megkezdődött az apadás
46. szociális-kulturális központ a gördülőcsapágy művekben
47. kazah mesejáték bemutatója budapestben
48. elhunyt Erdélyi Mihály
49. sajtótájékoztató a KKI ez évi terveiről
50. jogpropaganda hónap Komárom megyében
51. a TOT és a Szóvosz vezetőinek tanácskozása
52. magyar rendező vöröskeresztes filmjeinek sikere /6.jav./
53. kitüntetés
54. üdvözlő távirat
55. jelentés a zsanai gázkitörésről
56. időjárásjelentés
57. elutazott a bolgár állami tervbizottság elnöke
58. újabb tragédia a Jégen
59. elhunyt Szávai Nándor
60. újabb telefonok működnek a fővárosban
61. utinform-jelentés
62. hírjegyzék

- 49 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok Zsolt

szerkesztették: dosztányi Imre, halasi György

21.20/um

21²⁰